CONCEPT

REGIO HART VAN BRABANT

Jaarrapport 2015

Regio Hart van Brabant

Regio Hart van Brabant is het samenwerkingsverband van Dongen, Gilze en Rijen, Goirle, Heusden, Hilvarenbeek, Loon op Zand, Oisterwijk, Tilburg en Waalwijk. Deze negen gemeenten, met samen zo'n 430.000 inwoners, werken samen op basis van een strategische werkagenda. Daarin staan concrete projecten uit uiteenlopende beleidsterreinen. Gemeenten pakken die samen op als het daardoor sneller, beter of goedkoper kan.

Midpoint Brabant

Regio Hart van Brabant is één van de drie stakeholders van Midpoint Brabant. Daarin werken overheid, ondernemers, onderwijsinstellingen en ook steeds meer maatschappelijke partners en burgers samen. Dat gebeurt op basis van het economische ontwikkelprogramma van de regio. Dat is gericht op het stimuleren van de speerpuntsectoren leisure, logistiek, aerospace & maintenance en zorg. Verder zijn er twee 'dwarsdoorsnijdende' thema's: arbeidsmarkt en duurzaamheid. Partners met uiteenlopende belangen maken zich sterk voor een optimaal en duurzaam vestigingsklimaat voor bedrijven, bezoekers en bewoners. Zo creëren we samen economische en maatschappelijke meerwaarde; een werkwijze die we 'social innovation' noemen.

Inhoudsopgave

1. Inleiding 4
2. Bedrijvigheid 8
   - 2.1 Leisure 9
   - 2.2 Logistiek 16
   - 2.3 Aerospace & Maintenance 22
   - 2.4 Care 26
   - 2.5 Resultaten Regionaal Economisch Actie Programma 29
3. Arbeidsmarkt 32
4. Leefbaarheid, Veiligheid & Zorg voor jong en oud 40
   - 4a Bovenlokale jeugdhulp 41
5. Duurzaamheid 52
6. Ruimte & Bereikbaarheid 58
7. Organisatie & Strategie 68
8. Financiële rapportage 76
9. Overige gegevens 92
   - 9.1 Algemene reserve 92
   - 9.2 Voorstel resultaatbestemming 93

In de definitieve versie ontstaat ook hoofdstuk 8a met daarin de jaarcijfers inzake bovenlokale jeugdhulp.

Vormgeving en fotografie: Als een Rode Lap
www.alseenrodelap.nl

1. Inleiding

Voor u ligt het (ontwerp)jaarrapport Regio Hart van Brabant 2015, getiteld “Samen op de goede weg”. Die titel is bedoeld om te onderstrepen dat er in 2015 veel goed werk is verricht, zowel bestuurlijk als ambtelijk als samen met onze maatschappelijke partners, in het bijzonder ook binnen Midpoint Brabant. Het geeft tevens aan dat er uiteraard ook zaken te verbeteren zijn; nieuwe uitdagingen, nieuwe ambities, andere vormen van samenwerken, betere afstemming. Er blijven gelukkig nog dingen te wensen over.

2015 was het eerste jaar waarin onze samenwerking in belangrijke mate werd opgewaardeerd door onze gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de bovenlokale jeugdhulp. Hoewel de uitvoering daarvan via dienstverleningsovereenkomsten door de deelnemende gemeenten was neergelegd bij gastheergemeente Tilburg, ging dit eerste uitvoeringsjaar in alle gemeenten met veel extra ambtelijke en bestuurlijke inspanningen gepaard. Om samen de vinger aan de pols te houden en zo nodig tijdig bij te kunnen sturen. Bijvoorbeeld door het besluit om een deel van het beoogde innovatiebudget alsnog via een herijking van de deelbegroting jeugdhulp aan te wenden als dekking voor de risico’s overschrijding zorgkosten. Al met al kunnen we gelukkig constateren dat we dit eerste uitvoeringsjaar met vereende krachten goed hebben doorlopen.

Ook op andere terreinen, in zowel het sociale, het fysieke als het economische veld, kwamen door afstemming en samenwerking mooie resultaten tot stand. We noemen hier de doorontwikkeling van de 3D-agenda (decentralisaties jeugdhulp, zorg en arbeidsparticipatie) naar gezamenlijke integrale ambities en vormgeving van de transformatie, succes in de lobby voor aanpak doorstroming A58, de realisatie van de ombouw N261, een eigentijdse wijze van aanbesteding van Haven Waalwijk, kleinschalige combinaties van streeklandschap en toerisme, de totstandkoming van het Regionaal Woonkader en de regionale stroomdeal Nul op de Meter. Maar ook de opening van het House of Leisure, de aftrap van CAMPIONE (smart industry) en het 3D-printlab, de opening van de tweede fabriekshal van TESLA en de uitbreiding van Bol.com en CoolBlue. Ondersteund en gemixed met (nieuwe) initiatieven op de arbeidsmarkt via reshoring, Leerwerkloket en de Human Capital agenda’s. En geflankeerd door sociale innovaties zoals de ontwikkeling van het Persoonlijk GezondheidsDossier en de BuurTent (mobiele voorlichtingsunit over preventie woninginbraak), waarvan laatstgenoemde in 2015 de landelijke Hein Roethof-prijs won. Kortom, er is veel gaande in onze regio.

Als je meer samen doet moet je ook meer samen regelen. In 2015 leverden we een protocol op voor het verwerken van persoonsgegevens in relatie tot bovenlokale jeugdhulp, werd een financiële verordening vastgesteld en maakten we nieuwe afspraken over de informatieverstrekking aan raden via website en nieuwsbrief.

2015 was tevens het laatste jaar van de lopende regionale werkagenda. Om de opbrengst van onze samenwerking, zowel in het publieke domein als in maatschappelijk verband, over de periode 2012-2015 inzichtelijk te maken brachten we een fotoboek uit “Waar het hart vol van is”. Het eerste exemplaar daarvan reikte onze voorzitter op 17 oktober 2015 uit aan Anne-Marie Spierings, één van de nieuwe gedeputeerden van Brabant.

Om onze gezamenlijke blik op de toekomst helder te krijgen organiseerden we in 2015 meerdere raadsthemabijeenkomsten ter voorbereiding op de strategische meerjarenagenda 2016-2020. Deze vonden plaats op bijzondere locaties: het Huis van de Logistiek, het House of Leisure en bij Kompaan De Bocht. En toen enkele raden tot de conclusie kwamen dat er behoefte was aan nog een andere vorm van meedenken en mee beslissen werd er eind 2015 een verzoek gedaan om voor het eerst een Verenigde Vergadering bijeen te roepen. Goede ontwikkelingen, die passen bij het bewust en transparant zoeken van het juiste draagvlak en de juiste werkwijze, die onze gezamenlijke opgaven van ons vragen. Die ook in 2016 een vervolg zullen krijgen in het actualiseren van onze programma- en governancestructuur, in aansluiting op onze integrale en gebiedsgerichte ambities en de veranderende rol van de overheid.

Leeswijzer

In de volgende hoofdstukken wordt nader ingegaan op de resultaten die in 2015 in de diverse beleidsvelden zijn geboekt. Daarbij is voor deze keer nog eenmaal de sectorale benadering gehanteerd, in relatie tot de werkagenda 2012-2015 en de begroting 2015. Vanaf volgend jaar zullen wij u een jaarrekening presenteren die aansluit op de indeling in de drie kapitalen, zoals gehanteerd in de Strategische Meerjarenagenda 2016-2020 en de daarvan afgeleide uitvoeringsprogramma's.

Verder is er in dit jaarverslag voor gekozen om u via de beleidsinhoudelijke toelichting breed te informeren over alle ondernomen activiteiten, zowel die binnen Regio Hart van Brabant als die in samenwerking met Midpoint Brabant. Dit ten behoeve van uw beeldvorming, en omdat de activiteiten van beide organisaties vaak ook sterk in elkaars verlengde liggen. De meeste Midpoint activiteiten vindt u terug in het hoofdstuk bedrijvigheid. Maar ook in de hoofdstukken arbeidsmarkt, duurzaamheid (MOED) en organisatie & strategie (Midpoint Center for Social Innovation, Servicepunt Externe Financiering) zijn activiteiten van Midpoint verweven. De cijfermatige toelichting is evenwel op Regio Hart van Brabant geënt. Midpoint Brabant levert als zelfstandige stichting een eigen financieel jaarverslag op.

Het laatste hoofdstuk 8 handelt derhalve enkel over de financiële rapportage over onze gemeenschappelijke regeling Regio Hart van Brabant.

HUIS
van de
LOGISTIEK

REGIO HART
BRABANT

2. Bedrijvigheid

De economische uitvoeringsagenda van Hart van Brabant is qua projectorganisatie ondergebracht in Midpoint Brabant. Voor iedere speerpuntsector is een programmamanager actief om samen met stakeholders uit het bedrijfsleven, het onderwijs en maatschappelijke organisaties onze ambities te realiseren. De programmamanagers worden bekostigd uit de begroting van Midpoint Brabant. De cijfers die in deze jaarstukken staan hebben enkel betrekking op de gerealiseerde uitgaven voor Regio Hart van Brabant. In die begroting was een bedrag beschikbaar gesteld voor faciliterende activiteiten door Regio Hart van Brabant aan het Midpoint Brabant programma.

De totale uitgaven op dit Hart van Brabant-programma 'Bedrijvigheid', voor de voorziene activiteiten, bleven in 2015 binnen het daarvoor begrote bedrag. In het overzicht van baten en lasten is evenwel een overschrijding te zien. Deze wordt veroorzaakt door het feit dat het besluit van het algemeen bestuur om van het te verwachten rekeningresultaat over 2015 twee ton te reserveren voor een tweetal activiteiten (versterken loopvermogen logistiek en cofinanciering leisure ontwikkelfonds) op dit programma zijn verwerkt. Het extra loopvermogen bestaat uit de inzet van extra mankracht met een klein werkbudget. Zij gaan zich richten op enerzijds de coördinatie en ondersteuning van Logistiek Midden-Brabant (AB, DB, werktafels) en anderzijds promotie (website, seminars), acquisitie en het inhoudelijke programma van het Huis van de Logistiek.

Omdat het rekeningresultaat hiertoe ruimte biedt, wordt voorgesteld om van het te bestemmen resultaat, € 50.000,- toe te voegen aan de reserve werkagenda ten behoeve van de begroting 2016, voor de uitvoer van enkele leisure projecten. Deels omdat ze later op gang zijn gekomen dan voorzien; deels omdat ze lopend zijn en in 2016 worden voortgezet. Het betreft hier bijdragen voor het aanpassen en vervangen van de borden van het fietsroutenetwerk, de ontwikkeling van de Brabant Pas in samenwerking met VisitBrabant en het stimuleren van innovaties bij slow-leisure ondernemers in samenwerking met het NHTV.

Per sector worden steeds eerst de programmalijnen geschetst, zoals destijds vermeld in de begroting 2015. In de daarop volgende tabel ziet u in telegramstijl een overzicht van de in 2015 behaalde resultaten.

2.1 Leisure

Regionale ambitie

Groei van 10 naar 20 miljoen dagrecreatieve bezoekers per jaar

Verdubbeling aantal winterharde bedden van 7.500 naar 15.000

Toename van Leisure omzet van € 900 mln. naar € 1,5 miljard

Verdubbeling werkgelegenheid tot 25.000 FTE

- Bedrijvigheid & Innovatie — Programmatische focus 1
  - Acquisitie & Promotie — Programmalijn 1
  - Investerings-capaciteit — Programmalijn 2
  - Innovatie-stimulering — Programmalijn 3
- Ruimtelijke randvoorwaarden & Opleidingsinfrastructuur — Programmatische focus 2
  - Bereikbaarheid en Ruimte — Programmalijn 4
  - Inhoud & Netwerkvorming — Programmalijn 5
  - Toekomstig Leisure Talent — Programmalijn 6

WORD PARTNER VAN
HOUSE OF LEISURE!

Resultaten Leisure 2015

BEDRIJVIGHEID & INNOVATIE

UITBREIDING LEISURE ICONEN HART VAN BRABANT	Onder meer aan de volgende ontwikkelingen is een actieve bijdrage geleverd: • Efteling en De Beekse Bergen: uitbreiding mogelijk gemaakt middels leningen provincie. • Experience Island: ondersteund in netwerk richting natuurmonumenten. • Herbestemming Poort van Heusden: in samenwerking met gemeente Heusden overleg gevoerd met potentiele investeerders. • Het Witte Kasteel is inmiddels in gebruik als evenementenlocatie. Van Provincie €200.000 subsidie ontvangen, aangewend voor renovatie.
SAMENWERKING VISITBRABANT	In 2015 heeft Midpoint Brabant in diverse projecten samengewerkt met Visit, met name binnen het programma House of Leisure en bij de voorbereiding van het Leisure OntwikkelFonds. Gezamenlijke positionering opgesteld hoe beide partijen zich tot elkaar verhouden.
ONTWIKKELING FINANCIERINGS MOGELIJKHEDEN LEISURE IN BRABANT	In 2015 heeft Midpoint Brabant samen met de provincie en andere stakeholders, gesteund door het bestuursakkoord van het nieuwe college van Gedeputeerde Staten de idee van een Leisure Ontwikkel Fonds verder doorontwikkeld. Dit biedt nieuwe financieringsmogelijkheden voor innovatieve ontwikkelingen in de Leisure sector in Noord-Brabant. Provinciale Staten nam hierover op 22 januari 2016 een goedkeurend besluit: leningen aan De Efteling en De Beekse Bergen zijn verstrekt. Hierdoor is een investeringsimpuls van €56,5 miljoen in Hart van Brabant gerealiseerd.
LEISURE PAS HART VAN BRABANT	Betreft het organiseren van een regiobreed geldende voordeelpas voor de Leisure sector. Project is eind 2015 opgestart. Trekker is VisitBrabant; Midpoint Brabant en Regio Hart van Brabant dragen bij.

OPERATIONALISERING HOUSE OF LEISURE	In september 2015 is het House of Leisure (op het KVL-terrein in Oisterwijk) officieel geopend. Inmiddels zijn er 30 bedrijven/ organisaties aangesloten: 13 premium partners, 6 business partners, 11 programma partners. En er is veel belangstelling voor zowel de inhoudelijke sessies als de netwerkactiviteiten.
LEISURE ACADEMY BRABANT	Er is in 2015 een werktafel Human Capital opgestart met deelname van leisure bedrijven en opleidingen met de volgende concrete projecten: • **Werkatelier** Binnen een werkatelier worden de banen van de toekomst bepaald, door onderwijs en bedrijfsleven. Op basis van trends wordt bepaald welke kwaliteiten een werknemer in de toekomst moet hebben. Vervolgens wordt bekeken wat dat betekent voor het onderwijsaanbod. Binnen het werkatelier worden op die wijze nieuwe opleidingen ontwikkeld. • **Leisure Lab** Binnen het Leisure Lab kunnen bedrijven opdrachten wegzetten (leerwerkplekken) voor studenten. Dit geldt zowel voor MBO als HBO studenten.
SLEM (SHOES, LEATHER, EDUCATION, MUSEUM)	Dit project behelst de verhuizing van het huidig Schoen- en ledermuseum naar het centrum van Waalwijk, opleidingsmogelijkheden en kennisoverdracht voor de schoenhandel en industrie. In 2015 heeft Midpoint Brabant als lid van het bestuur van SLEM actief getrokken aan de ontwikkelingen.
ACQUISITIE	Er is een regionaal acquisiteur aangetrokken. Dankzij zijn inzet is de interesse gewekt van twee zeer aansprekende leisure-ondernemers, zowel outdoor als indoor, om zich mogelijk in onze regio te vestigen. De acquisitie-activiteiten worden vervolgd in 2016.
LEISURE LOKET	Het Leisureloket/ Leisure team is gestart. Gemeenten, ondernemers en Midpoint Brabant melden Leisure initiatieven bij het Leisureloket (het Leisureteam), dat vervolgens een weg zoekt hoe het initiatief verder te helpen.

LEISURE

RUIMTELIJKE RANDVOORWAARDEN & OPLEIDINGSINFRASTRUCTUUR

PROEF DE 5 TRAPPISTEN	Ontwikkeling van de internationale fietsroute 'Proef de 5-Trappisten', die 5 abdijen in Vlaanderen en Brabant aandoet. De regio en Vitaal Leisure Landschap hebben hier een nauwe samenwerking gevonden met VisitBrabant en Toerisme provincie Antwerpen.
MOBILITEIT EN LEISURE	In een samenwerking tussen verschillende portefeuilles van de regio, Midpoint Brabant en de provincie Noord-Brabant is de Agenda Mobiliteit en Leisure 2016 - 2020 tot stand gekomen. Dit is een uitwerking van het project 'bereikbaarheid leisure (fysiek)'.
UITSTRALING REGIO	In 2015 is een eerste verkenning gedaan naar het inrichten van benzinestations op de hoofdwegen nabij/van de regio als leisure belevingswereld. Daaruit komt een wisselend beeld en een eensluidende conclusie of dit wel of niet haalbaar is, is moeilijk te trekken. Het voorstel is om in 2016 op basis van alle informatie die we al hebben te bepalen welke concrete maatregelen we kunnen treffen.
VERBLIJFSACCOMMODATIES	In opdracht van de regio heeft LaGroup een rapportage uitgebracht over de situatie op de verblijfsaccommodatiemarkt en kansen voor de toekomst. Samen met Midpoint Brabant wordt nu een koers bepaald hoe we de bevindingen de komende jaren vertalen in aansluiting op onze gezamenlijke ambities.
LEISURE KANSENKAART	Er is een begin gemaakt met de update van de Kansenkaart. Dit ronden we af in 2016.

SLOW LEISURE

Inzet was om Europese middelen (Interreg) binnen te halen met een 'Cross border Leisure Lab'. Dat traject hebben we begin 2015 gestaakt omdat het momenteel een heilloze weg is om op Europese schaal subsidie te krijgen voor recreatie en toerisme gerelateerde projecten, zeker als die niet heel innovatief van aard zijn. Dat neemt niet weg dat er kansen liggen rondom het thema Slow Leisure, zeker als verbindingen te maken zijn met thema's als cultuur, creatieve industrie, gezondheid, agrofood /plattelandsbeleving.

De regio, Vitaal Leisure Landschap, NHTV én 15 ondernemers hebben daarom de handen ineen geslagen met het project 'slow leisure: op zoek naar nieuwe verbindingen'. Al negen ondernemers hebben in 2015 van NHTV studenten een stappenplan voor doorontwikkeling van hun bedrijf ontvangen.

2.2 Logistiek

Regionale ambitie

Uitbouw logistieke hotspot positie Hart van Brabant in nationaal en internationaal perspectief

- Versterken vestigingsklimaat — Programmatische focus 1
  - Human Capital — Programmalijn 1
  - Kennis en Innovatie — Programmalijn 2
  - Imago — Programmalijn 3
  - (Door)ontwikkeling Ecosysteem logistiek — Programmalijn 4
- Opwaardering infrastructuur — Programmatische focus 2
  - Lobby agenda — Programmalijn 5
  - Logistieke capaciteit uitbreiden en beter benutten — Programmalijn 6

VERSTERKEN VESTIGINGSKLIMAAT

SMART MICRO FREIGHT (SMF)	Er is een businesscase studie uitgevoerd, waaruit bleek dat een gezamenlijke businesscase met alle stakeholders (TiU, Freightlive, NHTV, Ortizz en Ortec) niet haalbaar was. Het project SMF is na de businesscase studie gestopt. Vanuit het project zijn tussen projectpartners onderling wel diverse vervolginitiatieven opgestart en is er op bestaande initiatieven doorgepakt. Voorbeelden hiervan zijn de samenwerking tussen TLN en TiU op het gebied van papierloos transport en samenwerking tussen Ortec en Freightlive op het gebied van het beschikbaar maken voor het MKB van 'advanced planning'.
MULTIMODAL SMART MATCH (MSM)	Het project MSM is omgedoopt naar NewWays. NewWays is vervolgens gelanceerd op de Dutch Design week. In het project zijn intussen zo'n 30 verladers actief, waarvan 12 koplopers. Er is een programma manager NewWays aangesteld die voor 1,5 dag per week op NewWays ingezet wordt. Onder diens sturing is de eerste case met waarin goederenstromen gebundeld worden gerealiseerd door Samsung en Sabic (per spoor van en naar Tilburg – Slowakije / Hongarije). Er is een aanvraag bij het topinstituut voor logistiek (Dinalog) ingediend voor budget voor verdere versterking van NewWays. Daarnaast zijn er gesprekken gestart met Europese partners (o.a. Polen, Spanje en Turkije) om tot een grote EU NewWays aanvraag te komen in 2016.
PARCEL POINT	Er is een businesscase studie uitgevoerd naar een publieke PUDO (pick-up / drop-off) voor de e-commerce markt in Midden-Brabant, specifiek voor de kleine en middelgrote webshops. Uit deze studie kwam naar voren dat de businesscase niet rond te rekenen is. Aan Parcel Point is dan verder ook geen vervolg gegeven.

IMAGO VERSTERKING	Midden-Brabant is in 2015 uitgeroepen tot logistieke hotspot nummer 2 van Nederland. Er is een marketing & communicatie plan opgesteld voor 2016 – 2017, dat er aan zal moeten bijdragen dat de opwaartse beweging van de regio (naar uiteindelijk nummer 1) wordt voortgezet. Er is een bedrijven carrousel opgestart met een 35-tal logistieke bedrijven die bereid zijn delegaties (van allerlei aard, denk aan handelsmissies maar bijvoorbeeld ook scholen) te ontvangen. Deze groep bedrijven heeft ook interesse hebben in meer en betere samenwerking en wenst actief te participeren in projecten. De groep wordt actief verder uitgebreid.
DOORONTWIKKELING HUIS VAN DE LOGISTIEK	Het Huis van de Logistiek is in 2015 verder gevuld en zit nu op 1 kantoorruimte na vol. TLN heeft zich gevestigd in het Huis van de Logistiek met hun regio Zuid (opening kantoor in januari 2016). Mede dankzij de goede bezettingsgraad heeft het Huis van de Logistiek vanaf eind 2015/begin 2016 een dekkende exploitatie.
LOGISTIEK ECOSYSTEEM	Buiten de bestaande samenwerking tussen NHTV, REWIN, BOM en Midpoint Brabant Is dit verder nog niet vormgegeven. De provincie Noord-Brabant is wel voornemens extra capaciteit beschikbaar te stellen via de BOM voor businessdevelopment voor NewWays (zie ook NewWays) en supply chain ICT.
ACQUISITIE EN NEW BUSINESS	In 2015 mocht de regio diverse grote en aansprekende nieuwe vestigers verwelkomen, onder meer: Nokia – DBSchenker, uitbreiding Coolblue, Bol.com. Er is een start gemaakt met het logistieke investeringsfonds Pitch Logistics waarin logistieke ondernemers en de gemeente Tilburg gezamenlijk financiering beschikbaar kunnen gaan stellen voor start-ups. Er zijn 3 business verkenningen uitgevoerd (Smart Micro Freight, Parcel Point en Serious Logistics Gaming). Nieuwe businesscase verkenningen (start-up verkenningen) zullen in 2016 volgen. Begin 2016 komt extra capaciteit voor imago en business development beschikbaar.
SUBSIDIEVERWERVING	Voor diverse projecten werd in 2015 subsidie verworven: • Logistieke Academie Midden-Brabant: € 350.000 • Academie voor de Logistieke Keten: € 200.000 • NewWays: € 150.000 • Serious Logistics Gaming : € 200.000

BIJZONDERHEDEN

Midden-Brabant heeft in 2015 deelgenomen aan de handelsmissie naar Atlanta voor de Nederlandse logistieke sector, onder aanvoering van de minister-president.
Er waren diverse mijlpalen te vieren in 2015, waaronder de opening van de tweede bedrijfshal van Tesla en de eerste paal in de grond voor Bol.com in Waalwijk.
Tenslotte is de samenwerking met Nederland Distributieland (NDL) geïntensiveerd, met o.a. het vastleggen van het landelijk jaarevent 2016 in Tilburg als resultaat.

OPWAARDERING INFRASTRUCTUUR

LOBBY AGENDA PROVINCIAAL LOGISTIEK BELEID	Inzet vond in 2015 plaats via onder andere de Taskforce Logistieke Agenda Brabant en inbreng in het traject MIRT Goederencorridor Zuid (o.a. in deelonderzoek logistieke Knoppunten dat getrokken wordt door de provincie Noord-Brabant). Onder regie van de provincie is bestuurlijk overleg over bovenregionale afstemming voor grootschalige logistieke bedrijventerreinen gestart. Daarmee samenhangend is in regionale afspraken met de provincie over de bedrijventerreinenprogrammering de benodigde capaciteitsuitbreiding voor de groei van Hart van Brabant als logistieke hotspot ingebracht. Om de groeiambitie van de logistieke hotspot Midden-Brabant de komende jaren effectief tot uitvoering te brengen is een voorstel voor extra loopvermogen in de regio door het portefeuillehoudersoverleg Economische Zaken Recreatie & Toerisme aangedragen bij het algemeen bestuur, dat daarmee heeft ingestemd.
UPGRADE HAVEN WAALWIJK	Met betrekking tot de Waalwijkse haven is in 2015 de sluis grotendeels gerenoveerd. De vervanging van de brug naast de sluis is doorgeschoven naar 2016, vanwege aanvankelijke problemen met vergunningverlening door het waterschap Brabantse Delta. In 2015 is tevens een begin gemaakt met de aanbesteding van de insteekhaven. Voor de selectiefase (gestart eind augustus 2015) hebben zich vijf consortia/bedrijven gemeld als belangstellende. Alle bedrijven voldeden aan de selectiecriteria die gesteld waren en doorlopen in 2016 de dialoogfase.
WILHELMINAKANAAL 1,5	Het project was in 2015 in uitvoering. Bij de nieuw gebouwde sluis III zijn de grootste composieten sluisdeuren ter wereld geplaatst. Het westelijk deel (fase 1) is in uitvoering, maar ondervindt belangrijke uitvoeringsproblemen. Die maken dat het oostelijk deel van het kanaal tot aan Loven (fase 1,5), zowel qua financiering als uitvoeringstempo, de nodige aandacht vragen.

TRIMODAAL LOVEN	De spooraansluiting Loven is onlangs geëlektrificeerd. Hierdoor kunnen internationale treinen met elektrische locs direct van/naar de spoorterminal rijden. Voorheen gebeurde dit met diesellocs die veel beperkingen kennen.
LOBBY VERSTERKING VERVOERSASSEN	Met de minister van Infrastructuur en Milieu en Tweede Kamer zijn eind 2015 afspraken gemaakt over het Bidbook Bereikbaarheid Zuid Nederland (samen slim robuust). De versnelde uitvoering van de A58 Tilburg-Eindhoven (start aanleg 2020) op kosten van het Rijk en met doen van een marktverkenning naar innovatieve oplossingen voor Breda-Tilburg zijn voor deze regio van belang. Verder staat op de hele corridor A58/A67 een pakket van Smart Mobility/ITS oplossingen op de agenda. Hieraan wordt in 2016 e.v. nader invulling gegeven. Het lopende project Compass4D/Freilot op de tangent in Tilburg (prioriteit vrachtverkeer) is hiervan een voorbeeld. Voor Bereikbaarheid Zuid Nederland wordt een nieuwe governancestructuur en projectorganisatie opgezet.
AFSPRAKEN BEDRIJVENTERREINEN	In 2015 zijn grote stappen gezet om te komen tot nieuwe regionale afspraken bedrijventerreinen. De regio heeft bestuurlijk en ambtelijk veel input gegeven voor het Kwalitatief verdiepingsonderzoek bedrijventerreinen Noord-Brabant van Stec groep (voor de gehele provincie). Op basis van het Eindrapport behoefteraming bedrijventerreinen Noord-Brabant 2014-2040 van Bureau Buiten (2014) en het Kwalitatief verdiepingsonderzoek van Stec heeft de regio met procesfacilitator Co Verdaas de basis gelegd voor het Concept-afsprakenkader bedrijventerreinen. Hierin staan de gezamenlijke uitgangspunten en uitwerkingsopdrachten van regio en provincie om te komen tot nieuwe regionale afspraken bedrijventerreinen medio 2016. Met daarin de borging van de ontwikkeling van de benodigde nieuwe locaties in onze regio voor het modern industrieel en logistieke cluster.

2.3 Aerospace & Maintenance

Regionale Ambitie

Verbreding aandacht naar moderne maakindustrie, MKB

Creatie van 2.500 banen

Uitbreiding bedrijvigheid Gate2

Ontwikkeling internationale opleidingsinfrastructuur

Centralisatie luchtmacht simulatoren

Centrum voor Productietechnologie
Programmatische focus 1

Platformen van de toekomst
Programmatische focus 2

Onderhoudspersoneel van de toekomst
Programmalijn 1

Materialen en processen van de toekomst
Programmalijn 2

Internationalisering
Programmalijn 3

Onderhouds-management en tools van de toekomst
Programmalijn 4

Nieuwe platformen
Programmalijn 5

Simulatie
Programmalijn 6

CENTRUM VOOR PRODUCTIETECHNOLOGIE

ONTWIKKELING GATE2	De bedrijven op Gate2 hebben zich in 2015 verder doorontwikkeld, waarbij Composieten Expertise Center (CEC) en Lijmacademie een toename in (bedrijfs)opleidingen gefaciliteerd hebben. CEC heeft de onderwijsfaciliteiten op Gate2 uitgebreid. Nieuwe bedrijven op basis van acquisitie zijn: DDC Group, Merlin Aviation BV, Daedalus Holding, Carbon Herstel BV. Vermeldenswaard is ook dat de ontwikkeling van het landelijke Fieldlab CAMPIONE op Gate2, als onderdeel van de Smart Industry Actie Agenda, in gang is gezet. Binnen dit Fieldlab werken bedrijven en onderwijs samen aan het 100% voorspelbaar maken van onderhoud in de industrie. Op het gebied van opleidingen gebeurde in 2015 ook het nodige op Gate2. De international minor van Avans Hogeschool is gevestigd. En NLR is gestart met opleidingen voor drones operators. Tevens heeft Avans het besluit genomen van start te gaan met de bouw van een solar boot op Gate2.
CENTRALISATIE LUCHTMACHT SIMULATOREN	Met defensie is overeengekomen dat twee luchtmacht simulatoren op Gate2 geplaatst worden, met mogelijke uitbreiding van een derde. Hiervoor is Hal 2 op Gate2 in het najaar van 2015 verbouwd. Dit is een sterke impuls voor de ontwikkeling van het simulatorenpark op Gate2.
MODERNISERING VAN HET TECHNISCH ONDERWIJS	Gecertificeerde opleidingen worden op Gate2 gegeven door de Lijmacademie en het Composieten Expertise Center. Met 3D Printlab BV wordt gewerkt aan onderwijsprogramma's voor en met ROC en Avans op het gebied van 'additive manufacturing'.
SAMENWERKING ONDERWIJS-BEDRIJFSLEVEN	Het onderwijsprogramma dat ondersteund wordt door het MBO Investeringsfonds is in 2015 gecontinueerd en met onder andere als resultaat dat nieuwe onderwijsmodules met het bedrijfsleven worden vormgegeven op de onderwerpen NDO (non destructive onderzoek), Composiet opleidingen, Basic Skills.

3D-PRINTING FACILITEIT	De 3D printfaciliteit heeft in 2015 voldoende stakeholders en middelen aan zich weten te binden om in 2016 te kunnen gaan starten. De vestiging komt op het Universiteitscampus, waarbij de uitvoering en ontwikkeling in nauwe samenwerking met Midpoint Brabant gaat.
CAMPUS SAMENWERKING	De samenwerking met Turnhout heeft (nog) niet het gewenste resultaat opgeleverd. De gezamenlijke projectaanvraag voor een Europees subsidietraject is niet gehonoreerd.
BIJZONDERHEDEN	De regio heeft een Chinese handelsmissie mogen ontvangen. Daarnaast is de startbijeenkomst CAMPIONE in aanwezigheid van Minister Kamp in onze regio georganiseerd.

PLATFORMEN VAN DE TOEKOMST

BESTUURLIJKE LOBBY	Dankzij een goede lobby plaatst Defensie definitief twee luchtmacht simulatoren op Gate2, met mogelijke uitbreiding van een derde. Hiervoor is Hal 2 in het najaar van 2015 verbouwd. Dit is een sterke impuls voor de ontwikkeling van het simulatorenpark op Gate2. Daarnaast is de plaatsing van deze simulatoren een impuls voor het realiseren van civiel medegebruik op de luchtmachtbasis. Op de andere vlakken waarvoor we civiel medegebruik nastreven zijn in 2015 echter nog niet zulke vergaande stappen gezet.
BOVENREGIONALE SAMENWERKING	Het afgelopen jaar hebben Midpoint Brabant, REWIN en BOM samen met de provincie gewerkt aan het opstellen van het provinciale Maintenance & Services programma. Onderdelen van dit programma zijn het gezamenlijk versterken van de Brabantse Maintenance sector en de Brabantse propositie voor spin-off van de landelijke F35-investeringen.

De komst van het Fieldlab CAMPIONE naar de regio is een belangrijke ontwikkeling die de positie van Midden-Brabant in de bovenregionale samenwerking rondom maintenance versterkt.
Nadere invulling van de samenwerking met Metal Valley wordt in 2016 uitgewerkt, gekoppeld aan het uitvoeringsprogramma van Midpoint Brabant.

RUIMTELIJKE ONTWIKKELING

Tijdens het Bestuurlijk overleg MIRT (november 2015) is afgesproken dat de regio's West- en Midden-Brabant samen, en in overleg met provincie Noord-Brabant en Rijk, een ruimtelijke en economische adaptieve-agenda Maintenance Valley opstellen, gericht op het creëren van een toekomstbestendige economische en ruimtelijke structuur en bijpassend vestigingsklimaat ter versterking van de concurrentiekracht van Nederland.

2.4 Care

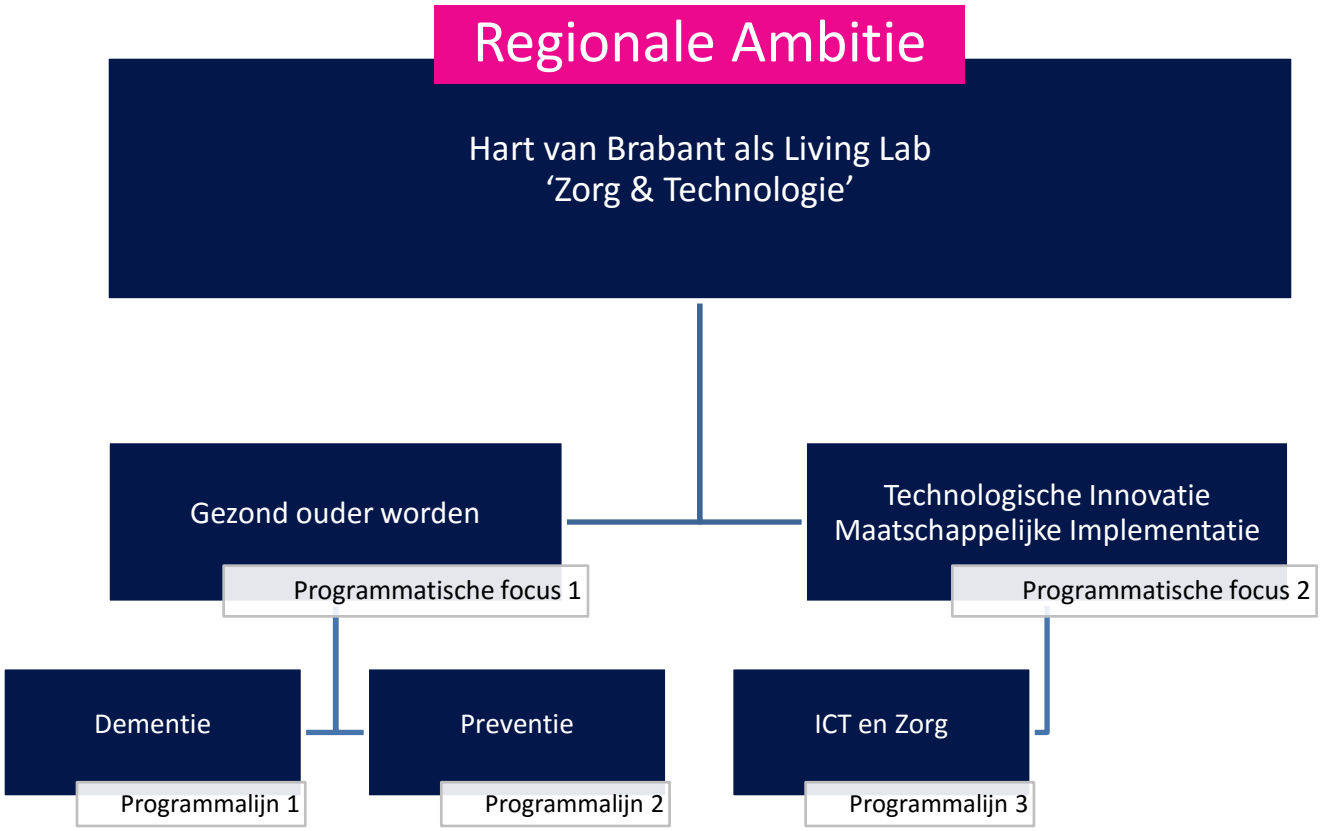
Regionale Ambitie
Hart van Brabant als Living Lab
'Zorg & Technologie'
Gezond ouder worden
Programmatische focus 1
Technologische Innovatie
Maatschappelijke Implementatie
Programmatische focus 2
Dementie
Programmalijn 1
Preventie
Programmalijn 2
ICT en Zorg
Programmalijn 3

GEZOND OUDER WORDEN

PROEFTUIN DEMENTIE	De toename van dementie en de extramuralisering vraagt om andere en innovatieve ideeën waardoor het mogelijk wordt dat mensen langer en veilig thuis kunnen wonen, met de juiste zorg. In de proeftuin dementie zijn in 2015 producten en diensten ontwikkeld en getest, direct in de leefomgeving van de dementerende personen en hun verzorgers. Voor vijf tot tien producten en/of diensten worden de barrières in beeld gebracht die marktintroductie of toepassing verhinderen of bemoeilijken. Hiervoor worden oplossingen gezocht om daadwerkelijke opschaling mogelijk te maken. De kennis over de barrières en het gebrek aan oplossingsrichtingen wordt toegankelijk gemaakt voor alle betrokkenen en geïnteresseerden (ondernemers, zorginstanties, verzekeraars, mensen met dementie en hun mantelzorgers). Midpoint Brabant werkte hierin in 2015 samen met de Provincie Noord-Brabant, Tranzo, Zorgnetwerk Midden-Brabant, Focal, Rozen van Hoppen en de programmaraad Zorgvernieuwing Psychogeriatrie. De proeftuin loopt door in 2016.
NATURE ASSISTED HEALTH FOUNDATION (NAHF)	Dementie is een toenemend maatschappelijk en financieel probleem in de samenleving. Tevens legt het een enorme druk op het verzorgend personeel of familie. De NAHF is een Zweeds-Nederlands consortium dat de positieve invloed van natuur op gezondheid wil projecteren op het thema dementie. Doel van het project is de ontwikkeling van een wetenschappelijk onderbouwd model dat nieuwe marktkansen opent voor de verbinding tussen natuur en dementie. In 2015 zijn daar onder andere Alzheimer Centra bij betrokken, evenals het VU Medical Center en UKON (Universitair Kennisnetwerk Ouderenzorg Nijmegen). Midpoint Brabant hielp in 2015 bij de totstandkoming van het businessplan.

TECHNOLOGISCHE INNOVATIE & MAATSCHAPPELIJKE IMPLEMENTATIE

PERSOONLIJK GEZONDHEIDSDOSSIER

Het persoonlijk gezondheidsdossier (PGD) is een middel waarin persoonlijke zorginformatie is opgenomen en waarvan de burger/patiënt zelf bepaalt wat er in komt te staan, wie dit mag inzien en wat er gedeeld wordt. In 2015 is (in samenwerking met Philips HealthSuite Labs) een proefproject met diabetespatiënten in Midden-Brabant verder voorbereid. In het najaar van 2016 wordt, als eerste regio in Nederland, daadwerkelijk gestart met het testen van gekoppelde systemen en het eigen beheer van gezondheidsgegevens via een diabetes management app. Daardoor moet inzicht ontstaan in het gebruiksgemak, toegevoegde waarde en informatiebehoefte bij de gebruiker.

INTO D'MENTIA

Dankzij een samenwerking met zorgverzekeraars heeft(het eerder failliet verklaarde) Into D'Mentia in 2015 een doorstart kunnen maken. In deze speciaal ingerichte mobiele unit kunnen mantelzorgers en zorgverleners zelf ervaren hoe de dagelijkse leefwereld voor dementerenden functioneert.

2.5 Resultaten Regionaal Economisch Actie Programma

Voor het aanjagen van de economische ontwikkeling van de regio beschikken we over instrumenten als het Regionaal Economisch Actieprogramma (REAP). Met middelen uit het REAP bevorderen we projectontwikkeling door het (mee) financieren van de tot stand koming van businesscases. 2015 was een bijzonder en vruchtbaar jaar voor het REAP. Naast het reguliere budget van heeft Midpoint Brabant, via Regio Hart van Brabant1, een extra investeringsimpuls gehonoreerd gekregen van de provincie Noord-Brabant van € 298.658,-. (Dit zijn niet bestede middelen uit het REAP meerjarenprogramma 2007-2011.)

Het reguliere budget bestond uit een bijdrage van de provincie van € 176.466,-. Deze bijdrage moet op naam staan van de regionale gemeenschappelijke regeling en komt derhalve binnen op de rekening van Regio Hart van Brabant. Hart van Brabant stelt deze vervolgens beschikbaar aan Midpoint Brabant. Daarom staat deze provinciale cofinanciering als enerzijds baten en anderzijds lasten op de jaarrekening van Regio Hart van Brabant. De bijdragen van de gemeenten aan het REAP-fonds (totaal € 170.000) worden rechtstreeks door Midpoint Brabant gefactureerd en verlopen daarom niet via de boeken van Regio Hart van Brabant. Het totale budget van € 346.466,- werd, conform planning, voor 80% (€ 277.933,-) besteed aan projecten en voor 20% aan uitvoeringskosten.

In totaal zijn er twintig projecten gehonoreerd binnen deze budgetten (regulier en extra investeringsimpuls). De projecten passen binnen de vier economische speerpunten van de regio en de twee ‘dwarsdoorsnijdende thema’s: arbeidsmarkt en duurzame energie. Voor beide budgetten geldt, dat deze volledig zijn benut. Hier wordt kort weergegeven voor welke projecten in 2015 een REAP bijdrage is toegezegd.

Projecten regulier budget 2015

PROJECTNAAM	EINDBEGUNSTIGDE	REAP BIJDRAGE
HOLOSIM	Samure BV	€ 37.973
OPSTART HIGH TECH RPAS-INDUSTRIECLUSTER	GPT Solutions BV	€ 24.990
GEZONDE VERLICHTING THUIS	FluxPlus BV	€ 20.000
GROENE KRACHT VOOR DEMENTIE	Nature Assisted Health Foundation	€ 31.150
PROEFTUIN DEMENTIE	Zorgnetwerk Midden-Brabant	€ 43.600
ONTWIKKELING VAKANTIEPARK PUKKEMUK	Pukkemuk BV	€ 25.000
BUITENGEBIEDMANAGEMENT OISTERWIJK	Gemeente Oisterwijk	€ 13.120
PPS MBO ACADEMIE LOGISTIEK	Onderwijsgroep Tilburg – School voor Logistiek en Mobiliteit	€ 12.100
SERIOUS LOGISTICS GAMING (SLG)	NHTV	€ 20.000
OPRICHTING KREDIETUNIE TILBURG	Coöperatieve Kredietvereniging Kredietunie Tilburg U.A.	€ 20.000
REGIONAAL DASHBOARD ARBEIDSMARKT	Stichting Midpoint Brabant	€ 30.000
TOTAAL		**€ 277.933**

Projecten extra investeringsimpuls 2015

PROJECTNAAM	EINDBEGUNSTIGDE	REAP BIJDRAGE
FACILITAIR TESTCENTRUM VOOR VLIEGTUIGGASTURBINES	StandardAero BV	€ 50.000
HOUSE OF LEISURE	Stichting Midpoint House of Leisure	€ 50.000
SOCIAL INNOVATION IN SMART CITIES	Stichting Midpoint Brabant	€ 21.000
PERSOONLIJK GEZONDHEIDSDOSSIER	Zorgnetwerk Midden-Brabant	€ 25.000
GATE2 2020	Stichting Midpoint Brabant	€ 40.000
BRABANTSE ZON	Stichting MOED	€ 65.000
SNOWPOINT	Skish BV	€ 27.422, 50
DE GROTE MUZIEKREIS	Chapel Studio	€ 15.000
LICHT OP DE VESTING	Stichting Licht op de Vesting	€ 7.500
TOTAAL		**€ 300.922, 50**

3. Arbeidsmarkt

Het regionale arbeidsmarktprogramma kende in 2015 een tweetal programmalijnen. Enerzijds werd ingezet op het ondersteunen van de regionale economische ontwikkeling door arbeidsmarktinnovaties. Dit moest worden bewerkstelligd door het opstellen van Human Capital Agenda's. Anderzijds lag de focus op de inzet van onbenut talent, in het kader van een inclusieve arbeidsmarkt. Bij Midpoint Brabant was een regionale programmamanager arbeidsmarktbeleid actief. Dekking daarvoor werd gevonden in de Midpoint Brabant begroting. In de begroting van Regio Hart van Brabant was werkbudget begroot voor diverse activiteiten. De totale uitgaven op dit Hart van Brabant-programma 'Arbeidsmarkt', bleven in 2015 binnen het daarvoor begrote bedrag. Voorgesteld wordt het volledige positieve resultaat (€54.812,-) over te hevelen naar 2016 voor de bekostiging van lopende activiteiten in het arbeidsmarktprogramma.

Programmatische focus 1

Ondersteunen economische ontwikkeling door arbeidsmarkt innovaties

Programmatische focus 2

Inclusieve arbeidsmarkt

Programmalijn 1 Werkagenda's Human Capital

Leisure	**Logistiek**	**Aerospace & Maintenance**	**Care**
Imago	Imago	Imago	Imago
Sectorplan	Sectorplan	Sectorplan	Sectorplan
Vitaliteit	Vitaliteit	Vitaliteit	Vitaliteit
Kennisinfra	Kennisinfra	Kennisinfra	Kennisinfra

Daar waar mogelijk wordt er een vertaalslag gemaakt naar een sectorplan

Programmalijn 2 Inzet van onbenut talent

Aanpak jeugdwerkeloosheid

Ondernemersakkoord

Reshoring

Regionaal Werkbedrijf/baanafspraken

Internationaliseringsstrategie

baanbrekers
STERK·IN·MENS·EN·WERK
baanbrekers
STERK·IN·MENS·EN·WERK
baanbrekers
STERK·IN·MENS·EN·WERK
www.baanbrekers.org
baanbrekers
STERK·IN·MENS·EN·WERK

HUMAN CAPITAL AGENDA LOGISTIEK

Het Human Capital actieplan voor de logistiek is grotendeels gerealiseerd.

1. **Praktijkopleidersbijeenkomsten**

In totaal zijn 48 praktijkopleiders opgeleid. Dit is een afspiegeling van de regio. 80% van praktijkopleiders van de actieve leerbedrijven zijn opgeleid.

2. **Nieuwe instroom**

De nieuwe instroom is met 33 % gestegen ten opzichte van 2014. Er zijn 80 nieuwe leerlingen ingestroomd (target was 50) en alle leerlingen zijn in een leer-werktraject geplaatst: 61 leerlingen rechtstreeks, 19 leerlingen via actie van de Werktafel HC Logistiek

3. **Zij-instroom**

Doel is om 120 mensen uit bestanden van UWV en gemeente te laten instromen in de logistieke sector. Daartoe is in september gestart met een assessment centre . Het resultaat daarvan is dat in totaal 59 assessments zijn afgenomen. Daarvan zijn er 25 doorgestroomd naar een aangepast leerprogramma. 19 mensen waren direct bemiddelbaar (bv inkopen heftruck- of reachtrucktraining). 6 mensen zijn aan het werk. 4 personen bleken niet geschikt omdat ze ongemotiveerd waren of een te grote afstand hadden tot de arbeidsmarkt.
Inmiddels hebben er 19 van de 25 kandidaten (aangepast leerprogramma) een toezegging voor een stageplek gekregen. Er waren 26 stageplekken beschikbaar.
Tevens zijn de volgende resultaten behaald:

- Op basis van de Midden Brabantse resultaten zijn er in 2015 nieuwe gesprekken gestart met TLN / STL / de regio Midden-Brabant en de Taskforce LAB (Logistieke Agenda Brabant) om het actieplan opnieuw te definiëren en naar Brabantse schaal te tillen. Dit convenant arbeidsmarkt transport en logistiek is in 2015 opgesteld ter ondertekening in januari 2016 door STL, TLN, Taskforce LAB, regio – Taskforce LAB.

- De aanvraag Logistieke Academie Midden-Brabant (LAMB) is goedgekeurd en eind 2015 met ROC Tilburg en 10 ondernemers opgestart. Het doel is om een duurzame samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven te realiseren voor curriculum ontwikkeling (regulier en post-experience).

- Er zijn 9 concrete projecten genoemd, zoals een TMS game en een koerierstraining, welke eind 2015 zijn opgestart.
- De subsidie voor de Academie voor de Logistiek keten is toegekend en de ontwikkeling voor post-experience MBO+ / HBO trainingen is in 2015 opgestart. Een concreet voorbeeld hiervan is planner 2.0 waarin in 2015 50 planners zijn getraind (toptalenten).

- Het assessment center Huis van de Logistiek is opgestart waarin inmiddels (begin 2016) 75 mensen zijn ge-assest waarvan 21 mensen werken, 8 nu bemiddeld worden, 20 potentiele kandidaten een opleidingstraject volgen, 16 mensen nog met gemeente besproken worden, 4 net begonnen zijn en 6 kandidaten definitief zijn afgevallen.

SECTORPLANNEN ASSCHER MIDDELEN

In 2015 is er een regionaal sectorplan Midden-Brabant opgesteld en ingediend bij SZW. Het sectorplan richt zich op acties van werk naar werk en van uitkering naar werk voor 800 mensen.
Projecten in de zorgsector, logistieke sector, leisure zijn in ontwikkeling. De regionale aanvraag is gehonoreerd. (1,3 miljoen Euro).

TECHNIEKPACT

Los van de sectorale programma's, is de uitvoering van een regionaal techniekpact gewenst om zodoende het belang van techniek voor deze regio onder de aandacht te brengen en te versterken. De operationele kant van het techniekpact in Midden-Brabant valt onder regie van het Platform Promotie Techniek. Op basis van een onderzoek van Hobeon (april 2015) is er overleg gevoerd met partijen om Platform Promotie Techniek te koppelen aan Midpoint Brabant.

ZORGAKKOORD MIDDEN-BRABANT

Het Zorgakkoord werd in 2015 gesloten tussen het UWV en werkgevers in de Zorg. Daarmee willen de partners een aanpak opzetten om werkgelegenheid te behouden voor de sector en mensen ondersteunen in het vinden van ander werk.

Jan van Reijsen
FUJIFILM

INCLUSIEVE ARBEIDSMARKT

AANPAK JEUGDWERKELOOSHEID	In 2015 heeft Hart van Brabant, samen met Midpoint Brabant en Tilburg University een onderzoek naar de Jeugdwerkloosheidsvrije zone uitgevoerd. De opbrengsten van dit onderzoek zijn vertaald in een uitvoeringsprogramma. Dit programma is besproken in het portefeuillehoudersoverleg Arbeidsparticipatie en in de stuurgroep Economie Arbeidsmarkt en Onderwijs. Het uitvoeringsprogramma wordt afgerond in maart 2016.
ONDERNEMERSAKKOORD	Via de samenwerking met bedrijven via het Ondernemersakkoord zijn in 2015: • 150 mensen aan werk geholpen in meer dan 60 bedrijven; • 80 maatjesprojecten gerealiseerd, waarvan ongeveer 40 naar werk zijn doorgeleid; • via 14 toekenningen uit het Stimuleringsfonds (samen 1 miljoen), 26 banen behouden en 110 nieuwe banen beoogd.
LEERWERKLOKET	Het Leerwerkloket Midden-Brabant is in 2015 van start gegaan en heeft inmiddels • 138 individuele burgers gesproken en 95 van advies voorzien; • 245 bedrijven gesproken en 48 bedrijven geadviseerd.
REGIONAAL WERKBEDRIJF	Via baanafspraken in het regionaal Werkbedrijf zijn in 2015 230 plaatsingen gerealiseerd.
DATABASE ARBEIDSMARKTPROJECTEN	Hiervoor sloten we in 2015 aan bij de ontwikkeling van het Arbeidsmarktdashboard van Brainport Network, waarin Midpoint Brabant participeert. In 2015 is de eerste fase van het dashboard afgerond en gepresenteerd. (Zie ook: www.arbeidsmarktdashboard.nl)

PERSONEELSBAROMETER	De personeelsbarometer is een digitaal instrument waarbij een MKB bedrijf, na invullen in ca 20 minuten, de kwaliteit van het personeelsbestand kan zien (oud vs. jong, status opleiding etc.). De personeelsbarometer is een bewustwordingsinstrument waarmee een MKB bedrijf een beter personeelsbeleid kan gaan ontwikkelen. Deze wordt momenteel door Tilburg University doorontwikkeld en zal als een van de instrumenten door Leerwerkloket worden gehanteerd in de dienstverlening naar MKB-bedrijven.
RESHORING	De reshoringtool is opgeleverd en gepresenteerd. Er wordt nu proefgedraaid met een aantal Midden-Brabantse bedrijven. Een van de bedrijven wil op grond van de uitkomsten werk terughalen uit Polen; dit zal minimaal 15 arbeidsplaatsen opleveren. Verder zijn gesprekken opgestart met banken en diverse grote en kleine accountantskantoren die zeer positief en geïnteresseerd zijn in het gebruik van deze tool.
INTERNATIONALISERINGS STRATEGIE	De economie globaliseert, waardoor er continu een druk staat om de hoogst gewaardeerde kennis aan te trekken voor de regio. Daarom is een internationaliseringsstrategie voor de regio en de aanwezige kennisinstellingen gewenst. De aantrekkingskracht van de regio op internationale hoogopgeleide werknemers wordt getoetst en opgevolgd door een uitvoeringsagenda om de regio als geheel te manifesteren als aantrekkelijke regio voor buitenlandse hoogopgeleide werknemers om te werken en te wonen. Hierbij wordt samenwerking gezocht met regionale kennisinstellingen, Brainport en het Expat Center South. Het Expat Center South was in 2015 operationeel, mede dankzij participatie van Midden-Brabant als projectpartner. Nieuwe vestigers in de regio werden geholpen met het regelen van de formaliteiten en met informatie over de nieuwe woon- en werkomgeving.

Ik wil
werk-
ervaring
opdoen

4. Leefbaarheid, Veiligheid & Zorg voor jong en oud

Voor de regionale strategie op het onderdeel Leefbaarheid, Veiligheid en Zorg voor jong en oud, vormde in 2015 een aantal beleidsstukken het uitgangspunt. Voor de decentralisaties van Jeugdhulptaken is dat het Beleidskader Jeugdhulp; voor de transitie AWBZ naar Wmo geldt dat de Strategische Sociale agenda (en de daarvan afgeleide rapporten zoals 'kaders en kansen') de leidraad is. Per onderdeel (bovenlokale jeugdhulp en maatschappelijke ontwikkeling) zijn de resultaten in onderstaande matrix beschreven. Deze zijn aangevuld met een beschrijving van de verrichte activiteiten op het thema veiligheid. Deze activiteiten vonden plaats onder sturing van respectievelijk de Districtelijke Driehoek, het Zorg- en Veiligheidshuis en het Dutch Institute for Technology, Safety & Security (DITTS).

De totale uitgaven op dit Hart van Brabant-programma 'Leefbaarheid, Veiligheid en Zorg voor jong en oud' bleven in 2015 binnen het daarvoor begrote bedrag. Het overschot is aangemerkt als te bestemmen resultaat.

'Beleidkader Jeugdhulp'	'Strategische Sociale Agenda'	'Beleidsprogramma's Districtelijke Driehoek, Zorg en Veiligheidshuis, DITTS
Decentralisatie Jeugdzorgtaken	Transitie AWBZ naar Wmo	veiligheid, aanpak criminaliteit, comlexe persoonsgebonden problematiek

4a Bovenlokale jeugdhulp

BOVENLOKALE JEUGDHULP

UITVOERING BOVENLOKALE JEUGDHULP

Met ingang van 1 januari 2015 is de jeugdzorg gedecentraliseerd; gemeenten zijn sindsdien verantwoordelijk voor de verschillende vormen van jeugdzorg. Het gaat hier om provinciale jeugdzorg, de jeugdbescherming en -reclassering, de jeugd-ggz en de zorg voor licht verstandelijk gehandicapte jeugd (lvg). Voor alle vormen van jeugdhulp binnen de decentralisatie jeugdzorg samen, geldt een nominale korting, zoals het kabinet Rutte II heeft besloten. In 2015 is dat € 120 miljoen. Vanuit het Zorgakkoord 2013 werd in 2015 incidenteel € 60 mln. toegevoegd aan het macrobudget bedoeld voor een zachte landing. Het "decentralisatiebudget" komt voor gemeenten beschikbaar als integratie-uitkering binnen het gemeentefonds voor een periode van 3 jaar. Daarna worden de middelen toegevoegd aan het gemeentefonds.

In de regio Hart van Brabant is een onderscheid gemaakt tussen lokale en bovenlokale jeugdhulptaken. Het onderscheid houdt verband met soort zorgvorm. De ambulante meer "eenvoudige" jeugdhulp en PGB's zijn voorbehouden aan het lokale domein waar ook de inkoopverantwoordelijkheid ligt. Voor alle andere vormen van jeugdhulp ligt die verantwoordelijkheid bovenlokaal. Voor de bestuurlijke sturing op de taken werd de bestuurscommissie jeugd ingesteld in de regio Hart van Brabant. De uitvoering (inkoop en financiële administratie inkoop) werd, op grond van een overeenkomst, belegd bij de gemeente Tilburg (Gastheer).
De zorg- en uitvoeringskosten werden opgenomen in een deelbegroting jeugd 2015, die als onderdeel is gepresenteerd van de begroting van Regio Hart van Brabant.

Uitgangspunten begroting

De begroting was opgesteld langs de volgende lijnen / uitgangspunten:

1. *We hanteren de begrotingsopbouw van het Uitwerkingsplan Beleidskader Jeugdhulp. We dekken eerst de lokale taken (komen op nul); restant zetten we in voor regionaal.*

2. *We hanteren onze principes van verzekering/verrekening, dus over een periode van 3 jaar afrekening naar werkelijk gebruik.*

3. *Landelijke inkoop 3,76%: de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) maakt met aanbieders van specialistische functies voor jeugdzorg landelijke inkoopafspraken. Op basis van een raming van de omzet onder deze aanbieders heeft de VNG gemeenten gevraagd om voor zorg in deze landelijke afspraken gemiddeld 3,76% in het budget te reserveren. De 3,76% wordt niet door de VNG afgezonderd, maar is een landelijk gemiddelde van wat een regio zou moeten reserveren voor de landelijke afspraken.*

4. *Bureau Jeugdzorg incl. LWI (€ 10,7 mln.): voor de taken van Bureau Jeugdzorg (BJZ) (Jeugdbescherming, -reclassering, AMHK, spoedeisende zorg) en Landelijk Werkende Instellingen (LWI). Voor de inkoop vanuit het gedwongen kader wordt in gezamenlijkheid een budget van € 10,7 mln. gereserveerd conform opgaaf BJZ en LWI Justitieel.*

5. *JeugdzorgPlus (€ 4,3 mln.): voor deze gesloten vorm van jeugdzorg is het budget geraamd op basis van opgaaf Ministerie VWS.*

6. *Jeugdzorg (ZIN) (€ 43,9 mln.): de budgetten jeugdhulp (ZIN) voor de regio zijn gebaseerd op het meest actuele niveau van zorgconsumptie gebaseerd op de regionale uitvraag zorgconsumptie. Uitgangspunt voor deze recente uitvraag was om de feitelijke zorgconsumptie in 2012 en de verwachte zorgconsumptie in 2014 in beeld te brengen. Gekozen is voor 2012 vanwege het feit dat dit jaar het meest recente jaar dat boekhoudkundig volledig is afgesloten en 2014 is het jaar dat het dichtst bij 2015 ligt (het jaar van de decentralisatie). Voor de omvang van het budget in 2015 is uitgegaan van de feitelijke zorgconsumptie 2012, geïndexeerd voor loon en prijs naar 2015 en gecorrigeerd in verband met de doorberekende taakstelling (15%). Daarnaast zijn, ter beheersing van de zorguitgaven budgetplafonds ingevoerd.*

7. *We reserveren 2 % voor risico, ter verevening van kosten die niet binnen de begroting vallen en welke ook buiten de verrekening valt. We monitoren intensief en kunnen gedurende 2015 naar bevind van zaken voorstellen ontwikkelen om dit risicobudget te verruimen. We stellen ten behoeve van de begroting een tekst op die duidelijk de onzekerheden en ook risico's weergeeft, mede naar aanleiding van de uitvraag.*

8. *We reserveren 2% voor uitvoering: dit deel van het budget is in eerste instantie bedoeld voor de (structurele) uitvoeringskosten van de taken van de Gastheergemeente; het restant komt beschikbaar als dekking voor de lokale uitvoeringskosten het ambtelijke apparaat van gemeenten.*

9. *We reserveren 7% voor innovatie: gezien de taakstelling op het totale budget, is innovatie absoluut noodzakelijk voor een effectieve inzet.*

NB: Conform de verhouding zorgkosten lokaal en bovenlokaal worden de totale budgetten, voor uitvoering, risico en innovatie, verdeeld over de lokale en bovenlokale deelbegrotingen.

Realisatie begroting

De aangegeven negen onderdelen binnen de begroting 2015 zijn allemaal gerealiseerd. Dat wil in concreto zeggen dat alle onderdelen zoals die aangegeven zijn ook zijn ingekocht, gerealiseerd of in gang zijn gezet in 2015. Er werden raadsinformatiebrieven opgesteld waarmee de raden van de deelnemende gemeenten werden geïnformeerd over de ontwikkelingen daarvan.

Voor het uitgangspunt 9 is een bijstelling voorgelegd en vastgesteld. De bijstelling hield verband met de financiële bijstelling van de rijksmiddelen en de verplichting de zorg te continueren, waardoor er een financieel risico ontstond. De innovatie is met het resterend budget wel in gang gezet in de loop van 2015. Onder andere met nieuwe initiatieven uit het Innovatienetwerk. Binnen de cijfermatige onderbouwing wordt aangegeven welke bedragen in 2015 voor de diverse onderdelen zijn uitgegeven.

Algemeen kenmerk van de realisatie in 2015 is dat op basis van de bekende gegevens uit de jaren voorafgaand aan de transitie is ingekocht volgens het principe van de "zachte landing" en "zorg continuïteit" voor de cliënten van jeugdhulp. Deze twee principes zijn dan ook leidend geweest voor het verloop in 2015. Daarnaast is er in dit jaar kennis opgedaan over het daadwerkelijk functioneren van de diverse onderdelen. Deze kennis helpt om vanaf 2016 een start te maken naar transformatie, verandering en verdere verbetering van de jeugdhulp. Het jaar 2015 is afgesloten met een batig resultaat van € 6,3 mln. Onzeker is of dit resultaat nog moet worden bijgesteld naar aanleiding van de definitief door de accountant gecontroleerde afrekeningen van zorgaanbieders en Sociale Verzekeringsbank.

Het batig resultaat wordt vooral veroorzaakt vanwege een voordelige afwijking op de Persoonsgebonden budgetten (PGB) waardoor er meer zorgbudget regionaal beschikbaar is gekomen. Het is m.n. een initiële overdracht van verouderde gegevens vanuit Vektis (initiële gegevensoverdracht) in combinatie met een lage verzilvering en een, bij sommige gemeenten, uitgesteld herindicatieproces dat maakt dat er gedurende 2015 een onvoldoende realistisch beeld is geweest rondom de bestedingen van de PGB's. Op basis van werkelijk verbruik wordt het batig resultaat naar gemeenten binnen het Hart van Brabant afgerekend. Ondanks dit positief resultaat blijven de verwachtingen voor de toekomst onzeker, vanwege de oplopende rijkskortingen en een structureel dekkingsvraagstuk op de uitvoeringskosten.

BESTUURSCOMMISSIE JEUGD

Binnen de Gemeenschappelijke Regeling Hart van Brabant heeft het portefeuillehouderoverleg Jeugd een aparte status gekregen met eigen (deel)bevoegdheden. Er is een bestuurscommissie ingericht als bedoeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen.
In 2015 behandelde de Bestuurscommissie Jeugd de volgende onderwerpen:

- monitoring uitvoering van de jeugdhulp door diverse organisaties zoals vastgesteld in het uitvoeringsplan Jeugd 2015;
- realisatiecijfers 2015 en de herijking van de deelbegrotingen jeugd 2015 en 2016;

- lobby richting het Rijk in verband met de herziening van het verdeelmodel. De lobby heeft geleid tot een extra compensatie van gemeenten die nadeel ondervonden van het woonplaatsbeginsel bij het bepalen van het historisch verdeelmodel en combinatie vrouwenopvang en jeugdhulp;

- communicatiestrategie;

- inkoopplan (programma van eisen) jeugdhulp 2016;

- raadsinformatie over de voortgang onder andere over initiatieven worden genomen voor innovatie;

- uitwisseling met de regio Zuid Limburg over hoe het in de diverse regio's loopt op het terrein van de jeugdhulp;

- tweedaagse studiebijeenkomst met alle wethouders jeugd van Hart van Brabant op 26 en 27 februari.

MAATSCHAPPELIJKE ONTWIKKELING

TRANSITIE AWBZ TAKEN NAAR WMO

In 2015 heeft de transitie concreet vorm gekregen. Om deze nieuwe fase te markeren hebben de portefeuillehouders zich allereerst gebogen over het definiëren van de strategische opgave passend bij deze nieuwe fase. Hiermee is de aandacht verlegd naar de thema's:

- Opdrachtgeverschap;
- Partnerschap;
- Care.

Aan deze thema's is in 2015 vorm gegeven met een nadere strategische uitwerking en de operationalisering daarvan in een uitvoeringsplan (vastgesteld begin 2016).

Overige zaken die in 2015 aan bod kwamen:

- Ondersteuning en deskundigheidsbevordering gemeenten: er is een kwartiermaker aangesteld om de strategische opgave voor de Wmo verder uit te werken.
- Kwaliteit: in de thema's opdrachtgeverschap en partnerschap komt het thema kwaliteit van zorg en dienstverlening verder aan de orde.
- Extramuralisering wonen met zorg: dit thema is opgenomen in het uitvoeringsprogramma Wmo.
- Doelgroepenvervoer: dit is opgepakt binnen het vervoersoverleg regiotaxi/doelgroepenvervoer.

MAATSCHAPPELIJK EHBO

In 2015 is geen verder vervolg gegeven aan de uitwerking van de idee voor het inrichten van een Maatschappelijk EHBO. Dit omdat hetgeen met dit initiatief werd beoogd (een 24-uurs-loket voor maatschappelijke noodhulpvragen) inmiddels via andere ontwikkelingen een goede inbedding krijgt.

DISTRICTELIJKE DRIEHOEK

De Districtelijke Driehoek is het overleg waarin de burgemeesters van Hart van Brabant in 2015 samen met de politie en het Openbaar Ministerie afspraken maken over veiligheid en de aanpak van criminaliteit. De doelstellingen van de aanpak inzake woninginbraken, overvallen en straatroof zijn gehaald. De samenwerking met burgers en private partijen is geïntensiveerd.

- De PGA (persoonsgerichte aanpak) in Hart van Brabant is vanuit een Top100 aanpak doorontwikkeld naar een Team Complexe Casuïstiek. In dit team worden persoonsgericht integrale actieplannen gemaakt. Deze lijst kan snel veranderen om in te spelen op actuele problemen. Er ligt hierbij een duidelijke link richting het Bestuurlijk Interventieteam (BIT) en ondermijning.

- Het Bestuurlijk Interventieteam (BIT) biedt de mogelijkheid om districtelijke casuïstiek op te pakken. Handhavingsknelpunten kunnen op deze manier laagdrempelig voor alle gemeenten worden opgepakt en eventueel opgewerkt worden voor het RIEC.

- In Tilburg en Oisterwijk is er inmiddels een compleet dekkend netwerk van Whatsappgroepen. De overige gemeenten in Hart van Brabant hebben allemaal wel één of meerdere groepen actief. De uitrol hiervan loopt continue. Wekelijks worden er hierdoor inbraken voorkomen of aanhoudingen verricht.
  De BuurTent (winnaar van de Hein Roethofprijs 2015) wordt ook in het hele district Hart van Brabant ingezet.

- Het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO) wordt al geruime tijd toegepast. Daarnaast zijn er in Hart van Brabant diverse nieuwe initiatieven om het KVO certificaat te halen. Dit geldt voor winkelgebieden als ook voor bedrijventerreinen.

- In 2015 heeft de aanpak aan ondermijnende criminaliteit meer en beter vorm gekregen. Er zijn 17 cases uit het ondermijningsbeeld geprioriteerd en gefaseerd aangepakt. Maar ook in de actualiteit zijn er 9 signalen opgepakt. Alle zaken zijn steeds gezamenlijk door de partners gekozen en uitgevoerd aan de hand van een integraal handelingsperspectief.

  Alle gemeenten hebben actief bijgedragen en in veruit de meeste gevallen leverde de gemeente ook de "ontkleurde" projectleider".

In enkele gevallen leverde de basisteams van de Politie de integraal projectleider. De Belastingdienst en het openbaar Ministerie hebben steeds deelgenomen. De integrale aanpak is verworden tot een vanzelfsprekendheid en partijen weten elkaar inmiddels goed te vinden. De aanpak van de Outlaw Motor Gang (OMG) kopstukken en laboranten wordt op districtelijk niveau vormgegeven. De partners maken daarin samen een keuze voor de te volgen strategie.

Daarnaast is er ook aandacht voor de fenomeen aanpak. Er is een project gestart om een methode te ontwikkelen die zicht geeft op eventueel misbruik van voormalige agrarische bedrijven (VAB) voor productie/opslag van hennep en/of Synthetische drugs. Daarnaast zijn projecten gestart op malafide autoverhuurbedrijven, makelaars, opslagbedrijven, elektriciens, bedrijventerreinen en het verhogen van het bewustzijn én meldingsbereidheid van burgers op dit vlak. Verder is er een districtelijk dealpandenoverleg waarin tussen gemeenten en politie de aanpak van (mogelijke) dealpanden wordt afgestemd.

De intensieve manier van samenwerken leggen ook "behoeftes" bloot zoals een kwaliteitsimpuls van projectmanagement. Voorgesteld wordt om in 2016 te starten met een opleiding projectmanagement voor de verschillende gemeenten, de 4 basisteams Politie en de Belastingdienst.

- Verder is gewerkt aan de voorbereiding van de districtelijke samenwerking op het gebied van crisisbeheersing/rampenbestrijding; deze moet half 2016 operationeel zijn.

ZORG- EN VEILIGHEIDSHUIS MIDDEN-BRABANT

Het ZVHMB groeit steeds meer toe naar een netwerksamenwerking tussen straf-, zorg- en (andere) gemeentelijke partners, waarin zij onder eenduidige regie komen tot een ketenoverstijgende aanpak van complexe persoons-, systeem- en gebiedsgerichte problematiek om ernstige overlast en criminaliteit te bestrijden. Binnen de regio HvB bestaat de behoefte een centrale plek te hebben voor het aandragen van deze complexe casuïstiek en het bundelen van informatie hierover. De Toezichtsraad van het ZVHMB, met een vertegenwoordiging van 2 burgemeesters en wethouders, bepaalt gezamenlijk de nieuwe koers. Deze koers wordt eveneens op ambtelijk niveau regionaal afgestemd. De nieuwe werkwijze van het Zorg- en Veiligheidshuis wordt afgestemd op de frontlijntaken van gemeenten in relatie tot de Jeugdhulp en WMO-taken. Deze afstemming is van groot belang en de samenwerking moet goed worden geborgd. Gemeente Heusden wil vanaf 2017 aansluiten bij het ZVHMB.

DE SNELLE ROUTE
FAST LANE
DE SNELLE ROUTE
OMDAT JE GEEN TIJD TE VERLIEZEN HEBT!
FAST LANE
DE SNELLE ROUTE

DUTCH INSTITUTE FOR TECHNOLOGY SAFETY AND SECURITY

(DITSS)

DITSS is sinds 2011 het platform voor gezamenlijk onderzoek in productontwikkeling op het terrein van veiligheid. Er heeft zich inmiddels in de regio een groep van ondernemers en instellingen gevormd, die als een community-of- practice (cop) aan ditss wordt verbonden.

Activiteiten in 2015:

- Sociale veiligheid in de willem II passage. Het voortraject is ingezet om in de realisatie van de passage vooral ook in te zetten op sociale veiligheid ofwel beleving. Met 3d bril (oculusrift) konden Tilburgers aangeven bij welk lichtkleur en intensiteit zij zich prettig voelen.

- In 2015 is de “fastlane” (een nieuwe innovatieve manier om de drukte tijdens de kermis te verminderen op piek momenten) breder ingezet.

- Het DITSS heeft haar structuur van partnerschap aangepast om hiermee meer bedrijven te betrekken bij het DITSS. Tevens zijn elke maand partner-meetings gehouden. Een speciale middag is georganiseerd waarbij alle bedrijven die veiligheid of beveiliging diensten en producten leveren uit het Hart van Brabant.

- Het Veiligheidsatelier Brabant 2015 is gestart tijdens de European Social Innovation Week en was het drukst bezochte evenement. De prijsuitreiking aan het beste idee heeft in december plaatsgevonden in het provinciehuis.

- De projecten die winnaars zijn van het Veiligheidsatelier Brabant 2014 zijn in 2015 door het DITSS verder begeleid. Het betreft hier de projecten: EASI, Vastgoed Veiligheidsindex en Adressen op orde.

- Het DITSS heeft in samenwerking met Tilburg University en de Brandweer Midden -en West Brabant een Horizon 2020 voorstel ingediend in augustus. Een voorstel waarbij een Italiaans bedrijf de coördinator was en voor de regio ongeveer 1 miljoen euro aan subsidie behelsde. De aanvraag ging over de aanpassingen in de regio voor de brandweer door de toekomstige klimaatveranderingen. In 2016 is bekend geworden dat het voorstel het niet gehaald heeft.

5. Duurzaamheid

Voor realisatie van de ambitie om de regio zich duurzaam te laten ontwikkelen, met een balans in economisch, ecologisch en sociaal kapitaal, werd in 2015 gewerkt aan twee programmalijnen: duurzaam energiegebruik door burger en bedrijf én grensoverstijgend milieumanagement. De eerste programmalijn omvatte activiteiten gericht op het verduurzamen van bedrijventerreinen, maatschappelijk vastgoed en de woningvoorraad. Ook de activiteiten van de stichting MOED (Midden Brabantse Ontwikkelingsmaatschappij voor Energie en Duurzaamheid) zijn in dit verband relevant te benoemen. De tweede lijn omvat het regionale afvalmanagement en waterbeheer. Voor sommige activiteiten geldt dat deze buiten de regionale begroting om bekostigd worden. Niettemin is hier verslag gedaan van de bereikte resultaten.

De totale uitgaven op dit Hart van Brabant-programma 'Duurzaamheid', bleven in 2015 binnen het daarvoor begrote bedrag. Voorgesteld wordt een deel van het positieve resultaat (€33.800), over te hevelen naar 2016 voor de bekostiging van lopende of iets later dan gepland opgestarte activiteiten.

Regionale Ambitie

Een duurzame ontwikkeling van de regio die is gebaseerd op economisch (H2), ecologisch en sociaal (H3) evenwicht.

Duurzaam energieverbruik door burger en bedrijf
Programmatische focus 1

Grensoverstijgend milieumanagement
Programmatische focus 2

Verduurzaming bedrijventerreinen en maatschappelijk vastgoed
Programmalijn 1

Verduurzaming bedrijventerreinen en maatschappelijk vastgoed
Programmalijn 2

Samenwerking en promotie
Programmalijn 3

Beleidsontwikkeling regionaal Afval & Watermanagement
Programmalijn 4

DUURZAAM ENERGIEVERBRUIK DOOR BURGER EN BEDRIJF

VERDUURZAMING PARTICULIER VASTGOED

In juli 2015 heeft de provincie een Green Deal opgesteld om de verduurzaming van particulier vastgoed te versnellen. Het gaat daarbij vooral om het realiseren van Nul-op-de-Meter woningen (NOM). De regio heeft deze deal ondertekend. Het regionale project verduurzaming woningvoorraad is daarom geïntegreerd met de provinciale ambitie en er is een nieuwe Green Deal ontstaan, Op weg naar energie neutrale woningen in Hart van Brabant. Deze deal is 9 oktober 2015 door de deelnemende gemeenten, maar ook de lokale energiecoöperaties, stichting Kien, MOED, Enexis, Avans en overige sympathisanten ondertekend.

HART VAN BRABANT WIND

In 2015 is werk gemaakt van het stimuleren van particulier opdrachtgeverschap via energiecoöperaties voor en door burgers.
Bij de ontwikkeling van windpark Spinder spelen de lokale energiecoöperaties een belangrijke rol. Zij zijn financieel gesteund in het oprichten van een coöperatie Hart van Brabant Wind.

MOED

Regionalisering MOED
In 2015 werd verder gebouwd aan de organisatie van MOED. Deels is dat consolideren, maar het komt er vooral op neer om te bewegen van het uitvoeren van projecten naar het creëren van een samenhangend programma op energietransitie in de regio. Daarom werd voor het eerst gewerkt met programmalijnen en actielijnen. Een greep uit de resultaten van 2015:

- In samenwerking met BZW worden ondernemers benaderd om PV panelen op hun daken te plaatsen. De teller staat intussen op 70, het doel is 100 MKB-ers te interesseren. Een en ander is sterk afhankelijk van succesvolle SDE-aanvragen.

- Onder andere de volgende (regionale) initiatieven zijn ondersteund:

    - Privaat opdrachtgeverschap duurzaam bouwen Waalwijk
    - Sportpark De Vijf Eiken
    - Stichting Energieke Regio’s
    - BZW
    - Verduurzaming bedrijventerrein De Wildert

- Deal Energiebesparing gebouwde omgeving Hart van Brabant

- MOED heeft in 2015 actief geworven om de PV aanpak op schooldaken op te schalen naar de regio. Zo werd bijvoorbeeld een workshop verzorgd op de Ruimte-OK kennisdag op 10 november. Een aantal schoolbesturen is intussen geïnteresseerd en dit wordt verder opgepakt in 2016.

Energie Architect
Project 'De Energiearchitect': een pilot voor een nieuwe opleiding in de regio, die de verkokering in de bouwsector moet tegengaan en een bijdrage moet leveren aan geschikt personeel voor bedrijven die direct werken aan de energietransitie. Het resultaat is boven verwachting: 9 deelnemers waarvan 7 het traject hebben voltooid. 5 van hen hebben inmiddels betaald werk.

Interregproject met Vlaanderen
Met Vlaamse partner SPK (Strategische Projectorganisatie Kempen) werd een Interreg project 'SME Energy Chain' ontwikkeld, dat via een ketenbenadering werkt aan de totstandkoming en versterking van een ESCO markt aan beide zijden van de NL-Vlaamse grens. Het project heeft geen financiering vanuit Interreg NL-VL gekregen en is on hold gezet.

MKB ESCO fonds
Project staat sinds 2014 in de pauzestand vanwege gebrek aan commitment vanuit EZ.

Reststromen
In 2015 is een intensieve samenwerking opgezet met de reststromenmakelaar van de provincie Noord-Brabant. De bedrijfsterreinen Vossenberg en De Wildert worden in eerste instantie onder de loep genomen. Dit loopt door in 2016.

GRENSOVERSTIJGEND MILIEUMANAGEMENT

AFVALMANAGEMENT

De volgende resultaten werden in 2015 geboekt:

- Voor wat betreft het onderdeel huishoudelijk restafval (HRA) in relatie tot onze contractpartner Attero heeft 2015 in het teken gestaan van een arbitrageprocedure inzake de onderaanlevering en mogelijke naheffing. Begin 2016 is dit tot een voor de regio gunstige uitspraak gekomen.

- De juridische procedures inzake het niet-beëindigen van het regionale GFT-verwerkingscontract zijn nog steeds lopende. Dit wordt voor Regio Hart van Brabant getrokken door de Vereniging van Contractanten (VvC).

- Daarnaast zijn in 2015 de nieuwe verwerkingscontracten getekend voor GFT en HRA met respectievelijk Attero en Sita. Deze contracten gaan in per 1 februari 2017.

- Er is met succes bezwaar gemaakt tegen de mogelijke differentiatie op basis van hoogbouw inzake de landelijke VANG-doelstellingen. Daarnaast hebben we ons als regio verdiept in de consequenties van het landelijke beleidsplan VANG (Van Afval Naar Grondstof) voor onze regio. Er is geen regionaal beleidsplan Afval opgesteld. Er is besloten aan te sluiten bij het landelijke VANG-programma.

- We hebben ons als regio verdiept in de vraag hoe we de inzameling van kunststof verpakkingsmateriaal kunnen omzetten naar een aparte inzameling voor PMD (plastic-, metaal- en drankverpakkingen). O.a. via een bezoek aan een installatie voor de scheiding en verwerking (Sita in Rotterdam). Gemeenten zijn hier inmiddels voortvarend mee aan de slag gegaan.

DOELMATIG WATERBEHEER

De gemeenten die deelnemen aan Hart van Brabant hebben sinds 2013 een overeenkomst over samenwerking Doelmatig Waterbeheer. Met andere regio's worden kennis en projectresultaten gedeeld. Landelijk wordt samengewerkt in het Platform Samen Werken aan Water.

In 2015 heeft de samenwerking op het operationele vlak verder vorm gekregen, waarbij een aantal bestekken door gemeenten samen is aanbesteed.

Op het gebied van afstemming van investeringen zijn optimalisatiestudies inzake de afvalwaterketen uitgevoerd, die geleid hebben tot besparingen. Daarnaast is in beeld gebracht hoe de heffing van de verschillende partijen zich ontwikkeld, als gevolg van het vaststellen van een nieuw plan (vGRP en waterbeheerplan).

De voorgenomen projecten lopen op schema. Het gaat daarbij om de volgende onderwerpen:

- visie relinen/vervangen;
- gezamenlijk deel vGRP;
- personele kwetsbaarheid;
- klimaatadaptief omgaan met hemelwater;
- meten en monitoren;
- gezamenlijk voorbereiden en aanbesteden meerjarencontracten;
- vervolgaanpak KRW en knelpunten waterkwaliteit.

6. Ruimte & Bereikbaarheid

Het programma Ruimte & Bereikbaarheid omvatte activiteiten en projecten waarop gestuurd werd vanuit de portefeuilles Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting en Verkeer en Vervoer. Het ruimtelijk deel van dit programma richtte zich in 2015 op toepassing van de Ladder voor duurzame verstedelijking, op het opstellen van het regionaal woonkader en op de gebiedsopgaven samenhangend met Nationaal Park de Loonse en Drunense Duinen en het activiteitenprogramma van het streeknetwerk Vitaal Leisure Landschap.

Het Verkeer en Vervoersdeel van het programma behelsde de voorzetting in 2015 van de activiteiten in het kader van de Gebiedsgerichte Aanpak (GGA) en op de uitvoer van de Beleidsagenda Verkeer & Vervoer. Deze beleidsagenda is vertaald naar een afstemmingsagenda, lobbyagenda, uitvoeringsagenda en toekomstagenda.

De totale uitgaven op dit Hart van Brabant-programma ‘Ruimte & Bereikbaarheid’, bleven in 2015 binnen het daarvoor begrote bedrag. Voorgesteld wordt het deel van het positieve resultaat dat expliciet is toe te schrijven aan het meerjarige (subsidie)traject Vitaal Leisure Landschap (€210.741), over te hevelen naar 2016 voor de bekostiging van lopende activiteiten in het kader van dit traject.

LADDER VOOR DUURZAME VERSTEDELIJKING

De ladder voor duurzame verstedelijking is in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) geïntroduceerd en vastgelegd als procesvereiste in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Het Bro bepaalt dat voor onder meer bestemmingsplannen de treden van de ladder moet worden doorlopen. Doel van de ladder is een goede ruimtelijke ordening in de vorm van een optimale benutting van de ruimte in stedelijke gebieden.
De ladder kent drie treden die achter elkaar worden doorlopen. Overheden moeten daarin nieuwe stedelijke ontwikkelingen motiveren met oog voor de onderliggende vraag in de regio, de beschikbare ruimte binnen het bestaande stedelijke gebied en een multimodale ontsluiting.

In 2015 zijn door de regio Hart van Brabant ten behoeve van de ladder voor duurzame verstedelijking voorbereidingen gedaan om te komen tot regionale afspraken voor bedrijventerreinen, kantoren en detailhandel. Hiervoor is onder andere de regionale behoefte in kaart gebracht. De Regionale woningbouwafspraken 2016-2023 (inclusief prijs- en productdifferentiatie) zijn vastgesteld in het RRO van 17-12-2015.

REGIONAAL WOONKADER

In nauwe samenspraak met de raden van de deelnemende gemeenten is in 2015 het Regionaal Woonkader tot stand gekomen evenals een bijbehorende uitvoeringsagenda. Onderdeel van de uitvoeringsagenda is het voornemen om in 2016 een plan van aanpak op te stellen voor de huisvesting van arbeidsmigranten en vergunninghouders (in samenhang met bijzondere doelgroepen).

VITAAL LEISURE LANDSCHAP

In het kader van het meerjarige programma van Vitaal Leisure Landschap zijn in 2015 de volgende resultaten geboekt:

- Er zijn in totaal 40 projecten ondersteund, waarvan 15 nieuwe projecten en 5 projecten komende uit de prijsvraag kleine initiatieven.

- De website ‘Tastes of Abbeys’, is het belangrijkste resultaat van het door de EU-project "TATRA - Tastes of Trappists: a slow tourism experience (de smaak van Trappisten: een slow-toerisme ervaring). Het project is uitgevoerd door zeven partners in België, Nederland, Duitsland en Italië. VLL is trekker van het project.

- In het kader van het project slow leisure hebben 45 studenten van de NHTV voor9 ondernemers in regio Hart van Brabant gedurende een leisure-regieplan opgesteld. Hieruit zijn nieuwe samenwerkingen ontstaan.

- Ondersteuning bij het opstellen van het projectplan van Stichting Food4Bees Onderwerp: Regionaal bijenproject “Kwaliteitsimpuls leefgebied bijen en Bee-o-topen netwerk Hart van Brabant". Het projectplan dingt mee voor een provinciale subsidieregeling.

- In februari heeft VLL als partner fysiek intrek genomen in het House of Leisure, dit heeft geleid tot kortere lijnen met Midpoint, De Leisure Academy en Visit Brabant. Belangrijk onderwerp dit jaar was de toekomst van Vitaal Leisure Landschap. De samenwerkingsovereenkomst loopt 1 juli 2016 af; 2015 was een natuurlijk moment om te evalueren en met elkaar een koers te bepalen.

- Op 6 maart is een manifest overhandigd aan Gedeputeerde en Provinciale Staten, Geduputeerde De Boer beloofde de streeknetwerken een prominente plaats te geven in het overdrachtsdossier aan het nieuwe provinciale bestuur na 18 maart.

- 13 mei zijn alle bestuurders en contactpersonen van VLL in het werkgebied op excursie geweest. Hierbij zijn zaken op een informele wijze aan de orde gekomen.

- 1 oktober 2015 hebben alle streeknetwerken van Brabant zich gepresenteerd aan 3 gedeputeerden. In een open dialoog is de toekomst van de netwerken aan de orde gekomen.

- Ter voorbereiding van de stuurgroepbijeenkomst op 7 december en om samen met de partners te evalueren zijn met alle stakeholders individuele gesprekken gevoerd. Dit heeft geresulteerd in een unaniem voornemen om in 2017 een nieuwe overeenkomst aan te gaan, met 2016 als overgangsjaar.

NATIONAAL PARK LOONSE EN DRUNENSE DUINEN

- De inrichtingsplannen voor de potentiële Natuurpoort De Roestelberg heeft genoeg draagvlak en ondersteuning van de betrokken ondernemers, Vereniging Natuurmonumenten en gemeente Loon op Zand. De Provincie heeft vooralsnog geen financiële steun beloofd.

- Eind januari 2015 is de opleiding voor duin- en schoolgidsen van start gegaan. De oproep heeft meer dan de maximale aantal inschrijvingen opgeleverd. In december zijn de diploma's uitgereikt aan de nieuwe gidsen. Er zijn in totaal 20 NPLDD-gidsen opgeleid.

- Het Ministerie van Economische Zaken is trekker van de herijking van het stelsel Nationale Parken. Het werkbezoek van de programmamanager heeft veel zichtbaarheid gegeven aan Nationaal Park De Loonse en Drunense Duinen (NPLDD) via social media.

- De samenwerking tussen Vereniging Natuurmonumenten en IVN Brabant heeft op het gebied van communicatie geresulteerd in het samenvoegen van websites. Dit heeft meer meer digitale bezoeken, meer zichtbaarheid voor het (educatie-)programma van IVN gegenereerd en het levert een effectieve samenwerking op. 8000 leerlingen hebben via het scholenprogramma een bezoek gebracht aan het park.

- Er is een samenwerking ontstaan tussen de GGD en IVN een project in het kader van Jongeren op Gezond Gewicht.

- Op 19 maart is NPLDD eregast geweest op de Internationale Dag van de Duinen in Meeuwen-Gruitrode, België. Er is een patrnerschap ontstaan met De Duinengordel, een kleinschalig duinenlandschap die op de nominatie staat voor Werelderfgoed.

- Op 7 december is NPLDD spreker geweest bij een partnerbijeenkomst Grenspark De Zoom-Kalmhoutse Heide, de pitch is gegeven over het samenwerkingsverband Regio Hart van Brabant en het belang van regionaal draagvlak voor het voortbestaan van het Nationaal Park.

- 10 december is tijdens de Hart van Brabantdag de samenwerkingsovereenkomst tussen de regio en gemeente Haaren getekend.

VOORTZETTEN GEBIEDSGERICHTE AANPAK (GGA)

Binnen de GGA werd in 2015 ambtelijk en bestuurlijk door de gemeenten samengewerkt met de provincie, Rijkswaterstaat en politie. Deze goedlopende samenwerking kent een eigen begroting via het Regionaal Activiteitenfonds Verkeer en Vervoer (RAVV) en de GGA-samenwerking is gekoppeld aan de subsidieregeling verkeer en vervoer van de provincie Noord-Brabant.

UITVOER VAN DE BELEIDSAGENDA VERKEER & VERVOER

In de regionale beleidsagenda (waarvan de belangrijkste thema's zijn opgenomen in de Strategische Meerjaren Agenda Hart van Brabant 2016 – 2020) staat welke kant de regio op wil met Verkeer en Vervoer. In 2015 heeft Verkeer en Vervoer de strategie en projectaanpak uit deze beleidsagenda verder opgepakt via de uitwerking van de afstemmingsagenda, de lobbyagenda, de uitvoeringsagenda en de toekomstagenda. In de toekomstagenda staan de onderwerpen die voor de korte termijn niet urgent zijn, maar waarop de regio al wel wil anticiperen. De activiteiten op de overige agenda's worden hieronder verder omschreven.

Daarnaast is in 2015 verder invulling gegeven aan de wens om de samenwerking binnen de regio nog verder te intensiveren. Afstemming en samenwerking met andere beleidsvelden binnen het fysieke domein (economische zaken en ruimtelijke ordening) kregen nog meer prioriteit, vooral met de logistieke sector en de leisure sector, en bovenregionaal met Brabantstad (via de gemeente Tilburg die de regio vertegenwoordigt in het B5 overleg).

AFSTEMMINGSAGENDA

Bij de afstemmingsagenda gaat het om projecten en acties waarvan nut en noodzaak al breed gedeeld worden, maar waarover nog concrete afspraken en besluitvorming nodig is om de projecten uit te voeren. Op deze agenda stonden in 2015 de volgende zaken.

- Ontwikkeling insteekhaven klasse V in Waalwijk.
- Ontwikkeling wegverbinding N629 Dongen-Oosterhout (fase 2), in samenwerking met RWS, provincie en buurgemeente Oosterhout.

- Knooppuntwerking openbaar vervoer' (verdere ontwikkeling locaties met sterke OV ontsluiting of bij locaties juist deze ontsluiting verbeteren). Dit onderwerp is onderdeel van reeds bestaande trajecten en verder opgenomen in het nieuwe regionaal fietsplan en OV beleidsplan (relatie openbaar vervoer - fiets). En werd expliciet meegenomen bij het maken van het uitvoeringsprogramma van de OV ontwikkelagenda;

- Regionaal beleid vaststellen ten aanzien van elektrisch (auto) rijden en laadpalen en dit lokaal doorvertalen. Door dit regionaal op te pakken hanteren alle gemeenten in Hart van Brabant dezelfde beleidsregels ten aanzien van aanvragen laadpalen. Met de provincie zijn afspraken gemaakt over de vergoeding en het beheer van deze laadpalen. In 2015 werden vanuit deze afspraken in alle gemeenten laadpalen geplaatst (uitvoering).

- Om de OV concessie Oost-Brabant te begeleiden is op bestuurlijk niveau een Tactisch Ontwikkelteam (TOT) opgericht waarin namens de kleine gemeenten wethouder Starreveld van de gemeente Gilze en Rijen deelnam. En om de dagelijkse uitvoering te begeleiden is een Tactisch Ontwikkelteam (TOT) opgericht waarin de regio ambtelijk is vertegenwoordigd door Tilburg en de GGA-coördinator.

- Afspraken zijn gemaakt met provincie en Rijk over het inwinmnen en aan de markt beschikbaar stellen van de zogenaamde Big Data. Alle gemeenten geven inoput voor een digitale snelhedenkaart (met actuele snelheid van alle wegen in onze regio), wegwerkzaamheden, omleidingen en evenementen.

LOBBYAGENDA

De lobbyagenda bestaat uit onderwerpen en projecten die de regio graag op de agenda ziet van haar externe partners, met name rijk en provincie. Hart van Brabant gaat hierbij steeds meer over de grenzen van de regio kijken voor wat betreft financiële middelen. De provincie heeft een goed subsidiepatroon maar in de komende periode dienen ook subsidies en fondsen buiten de regio te worden aangeboord. Hiervoor wordt ook samenwerking gezocht met het Servicepunt Externe Financiering bij Midpoint Brabant.

Voor de weginfrastructuur werd in 2015 ingezet op:

- bereikbaarheid Efteling / doorstroming N261 tussen Waalwijk en Tilburg (de provincie pakte in samenwerking met Efteling en Loon op Zand een onderzoek op waarbij ook een eventuele zuidelijke ontsluiting van de Efteling wordt betrokken);

- blijvende aandacht voor A59 / knooppunt Hooipolder (gemeente Waalwijk is voor onze regio hiervoor bestuurlijk kwartiermaker en trekt hierbij samen op met provincie, aanliggende gemeenten Hooipolder en de regio West-Brabant);

- Gebiedsontwikkeling Oostelijke Langstraat;

- aandacht voor noodzaak spoedige verbreding A58. In programma Bereikbaar Zuid Nederland is door lobbywerk Tilburg ruimte ontstaan voor snellere verbreding traject Tilburg – Eindhoven en inrichting experimenteerstrook op traject Tilburg – Breda.

Voor de waterinfrastructuur werd ingezet op:

- ontwikkeling insteekhaven Klasse V in Waalwijk;

- Wilhelminakanaal fase 1,5.

Spoorinfrastructuur

Voor de spoorinfrastructuur gold dat dit onderwerp prominenter op de lobbyagenda werd gezet dan het daar voorheen op stond. Brabantstad partner Tilburg coördineerde de vulling van het uitvoeringsprogramma van de OV-ontwikkelagenda. In 2015 maakte de regio een overzicht aan projecten die de komende jaren in de Hart van Brabant gemeenten worden uitgevoerd en die bijdragen aan een sneller, concurrerend en aangenaam OV. In voorjaar 2016 wordt door de provincie bepaald welke projecten voor extra subsidie in aanmerking komen.

Recreatieve fietsroutes

Verder werd gelobbyd om recreatieve fietsverbindingen op te laten nemen in de provinciale subsidieregeling verkeer en vervoer.

UITVOERINGSAGENDA

Op de uitvoeringsagenda staan de projecten die (zo goed als) klaar zijn voor uitvoering of projecten die al uitgevoerd worden. Het jaarlijkse Regionaal Uitvoerings Programma (RUP) maakt hiervan onderdeel uit. Uitgevoerde projecten en maatregelen:

- de realisatie van de wegverbinding N282 Tilburg-Rijen;
- start voorbereiding snelfietsroute Tilburg – Waalwijk inclusief deelname aan een EU project met andere landen met snelfietsroutes;
- een nieuw regionaal fietsbeleidsplan;
- agenda en uitvoeringsprogramma Mobiliteit & Leisure;
- uitvoering projecten passend binnen Verkeersveiligheidsplan Brabant met in 2015 nadruk op gedragsprojecten gericht op senioren;
- realisatie uitvoering projecten uit het regionaal OV beleidsplan. Start regionale mobiliteitstour in Gilze en Rijen waarna de tour in 2016 in alle gemeenten wordt gehouden om samen met betrokkenen te onderzoeken welke kleinschalige mobiliteitsoplossingen er zijn voor gevallen waar geen OV (meer) voor handen is. In samenwerking met regiotaxi en WMO.

OMBOUW N261

Bijzondere vermelding behoeft de ombouw van de N261 die in 2015 gereed kwam. In 1,5 jaar is de hele weg op de schop genomen. In die korte periode zijn alle kruisingen verbouwd (nu ongelijkvloers geworden) waardoor de verkeerslichten konden verdwijnen, de aansluitingen met de lokale wegen naar o.a. Waalwijk en Loon op Zand zijn ingrijpend aangepast, er is een nieuwe natuurbrug over de weg gebouwd en er is een aparte rijstrook speciaal voor bussen en hulpdiensten gerealiseerd. En dat alles terwijl de weg gewoon open bleef voor verkeer.

BESTUURLIJKE OVERLEGGEN

Naast het reguliere bestuurlijke overleg nam in 2015 de voorzitter van het portefeuillehoudersoverleg, wethouder van Beek van de gemeente Dongen, deel aan het bestuurlijk Platform Verkeer en Vervoer. Dit platform dient als adviesorgaan voor GS van de provincie. Nam wethouder Starreveld van de gemeente Gilze en Rijen deel aan het Strategisch Ontwikkelteam OV. Starreveld trad ook op als kwartiermaker voor de aankomende aanbesteding van de regiotaxi. De wethouders Verkeer en Vervoer van Waalwijk (wethouder van Groos) en Tilburg (Jacobs) namen deel aan bestuurlijke trajecten om de A59 en A58 op de kaart te houden. Wethouder Bruijniks van de gemeente Loon op Zand trad namens de regio op als bestuurlijke ambassadeur verkeersveiligheid.

7. Organisatie & Strategie

Onder het hoofdstuk Organisatie & Strategie troffen we in de begroting 2015 voorgenomen activiteiten in het kader van onze onderscheidende werkwijze: Social Innovation. Het onderdeel ‘organisatie’ beschreef de activiteiten waarvoor het programmabureau van Regio Hart van Brabant aan de lat stond: het faciliteren van de bestuurlijke regionale samenwerking in alle opzichten. Het programma is in zijn geheel in het financieel verslag opgenomen onder de noemer ‘Bestuur en Algemeen Management’.

Op het programma Bestuur en Algemeen Management zien we een budgetoverschrijding. Deze kan worden verklaard door twee zaken. Enerzijds is meer specialistische dienstverlening ingehuurd dan was voorzien. Dit was nodig voor de (juridische) advisering bij de productie van belangrijke beleidsdocumenten zoals de financiële verordening en het protocol bewerking persoonsgegevens. Anderzijds kan de overschrijding verklaard worden door het feit dat in de oorspronkelijke begroting de lasten en baten die gepaard gaan met de uitvoering van REAP niet waren opgenomen. Als we deze laatste post buiten beschouwing zouden laten, zien we dat de reguliere activiteiten binnen begroting zijn uitgevoerd.

Overigens mag niet onvermeld blijven dat in 2015 door alle betrokkenen bij onze regionale samenwerking, ambtelijk en bestuurlijk, veel extra energie en inzet is geleverd voor de totstandkoming van de concept-Strategische Meerjarenagenda 2016-2020. Vaak moest er op korte termijn informatie worden aangeleverd of een extra (veelal gecombineerd) portefeuillehoudersoverleg worden ingepland. Ook de programmamanagers van Midpoint werden regelmatig voor extra input of bijeenkomsten ingezet. Het is goed om te constateren dat er zowel in de publieke netwerksamenwerking als in de triple helix organisatie veel betrokkenheid en commitment is.

MIDPOINT CENTER FOR SOCIAL INNOVATION/ POWERED BY SOCIAL INNOVATION

Het MCSI werkte in 2015 samen met Starterslift en Ondernemersondersteuning van de gemeente Tilburg in het Huis voor Ondernemerschap en Innovatie in oprichting. Het achterliggende visiestuk is in opdracht van het regiepunt social innovation van Midpoint Brabant opgesteld.
Het programma 'Powered by Social Innovation' is in 2015 van start gegaan en de website is gelanceerd (www.poweredbysi.nl).

- In het kader van het programma Powered by Social Innovation zijn er verschillende (inspiratie)bijeenkomsten georganiseerd. In mei heeft ondermeer een collegetour voor raadsleden van de Hart van Brabant gemeenten plaatsgevonden en in mei en juni lezingen onder de vlag van Inspiration for Innovation. In totaal zijn er in de periode 40 bijeenkomsten georganiseerd, samen met en in opdracht van onze stakeholders.

- In mei heeft er een workshop plaatsgevonden in het kader van 'Cities of Social Innovation'. Uitkomst van de meeting is een zogenaamde Roadmap to funding voor Social Innovation projecten.

- European Social Innovation Week 2015 (september) is gerealiseerd.

- Het team van Powered by SI was mede-organisator van de Social Innovation Tour voor raads- en collegeleden in november.

Een onderzoek naar de impact van 5 jaar Social Innovation beleid is in concept afgerond. Een laatste en afrondende stakeholdermeeting vindt plaats in maart 2016 en dan wordt ook het onderzoeksrapport gepresenteerd aan bestuur en directie van Midpoint Brabant.

LOBBY EN EUROPEES PROFIEL

In het kader van lobby en het versterken van het Europees profiel van de regio zijn in 2015 de volgende activiteiten ondernomen:

- Er is een bezoek gebracht aan de Internationale Conferentie Social Innovation (SI Live Lissabon 11-12 november).

- We namen deel aan de World Summit Social Innovation Wenen (17-19 november 2015), alwaar een presentatie verzorgd tijdens de plenaire sessie over Cities of Social Innovation.

- In het kader van Lobby voor Social Innovation heeft het regiepunt een bijdrage geleverd aan de Agenda Stad. Het Netwerk Kennissteden heefteen position paper opgeleverd (de kracht van kennis) waarin Midpoint Brabant als best practice is opgenomen (zie www.agendastad.nl).

- Tilburg University is lid geworden van European School for Social Innovation (ESSI). Marieke Schoots (tevens programmamanager Social Innovation bij Midpoint Brabant) is tijdelijk lid geworden van het bestuur van ESSI voor de pijler ' empowerment en co-creation.

- Er is een publicatie verschenen over ons World Cafe: Social Innovation: Inspiration, Method and Skill.

- In November 2015 heeft de gemeente Tilburg namens de regio een bid gedaan in het kader van de Europese competitie European Capital of Innovation Award. (www.tilburgkeepsitsimple.nl) De aanvraag is niet gehonoreerd.

HART VAN BRABANTDAGEN

In 2015 faciliteerde het programmabureau van Regio Hart van Brabant de bestuurlijke samenwerking in de regio op verschillende manieren. Zo voerde het programmabureau de coordinatie over de organisatie van vier Hart van Brabant-dagen waarop de colleges van alle negen deelnemende gemeenten met elkaar vergaderden. Ze deden dat in de vorm van portefeuillehoudersoverleggen. Tevens vonden tijdens de Hart van Brabantdagen telkens vergaderingen plaats van het algemeen bestuur, bestaande uit de negen burgemeesters, en vergaderingen van de kring gemeentesecretarissen. Beide vergaderingen werden door het programmabureau georganiseerd en voorbereid. In de aanloop naar de Hart van Brabantdagen organiseerde het programmabureau steeds een voorbereidende vergadering van de ambtelijke coördinatoren en van de gemeentesecretarissen.
Voor de plenaire sessies tijdens deze dagen organiseerde het bureau de inhoudelijke invulling en de organisatie van (externe) sprekers.

RADENDAGEN EN THEMA-BIJEENKOMSTEN

Voor alle raadsleden van de deelnemende gemeenten organiseerde het programmabureau in samenwerking met de griffiers een tweetal reguliere Hart van Brabant-Radendagen. Tijdens de eerste Radendag van 2015 in Conferentieoord Groenendael in Hilvarenbeek werd met ruim 100 raadsleden, in aanwezigheid van CdK Wim van de Donk en vertegenwoordigers van onderwijs en bedrijfsleven, de gezamenlijke aftrap gegeven voor de productie van de Strategische Meerjarenagenda 2016-2020.

Op 22 april 2015 organiseerde het programmabureau de thema-avond Jeugdzorg voor raadsleden. Dit maal in de Hilvariastudio's in Hilvarenbeek. De bestuurscommissie Jeugd stelde zich aan de gemeenteraden voor. Er was ruimte om met elkaar in gesprek te gaan over een aantal in het oog springende thema's, zoals: sturen door de gemeenteraden, welke sturingsinformatie hebben raden nodig, innovatie en regionale samenwerking en afstemming door gemeenteraden.

Op 26 mei vond in de raadszaal van het gemeentehuis in Goirle de thema-bijeenkomst voor raadsleden plaats over het regionaal woonkader. De informerende en opinierende bijeenkomst voor raadsleden werd voorafgegaan door een bestuurlijke aftrap op 12 maart met een groot aantal bestuurders van o.a. woningcorporaties, ontwikkelaars en zorginstellingen. En op 17 maart jl. was er een werkconferentie waaraan circa 60 medewerkers van uiteenlopende organisaties een bijdrage leverden. De inbreng die bij deze bijeenkomsten is verzameld werd verwerkt tot een concept-regionaal woonkader ten behoeve van bestuurlijke discussie.

Op 17 juni vond een eerste (in een reeks van drie) thema-sessies plaats voor nadere discussie over de uitwerking van de strategische meerjarenagenda. De eerste bijeenkomst betrof het fysieke domein. De bijeenkomst vond plaats in het Midpoint Huis van de Logistiek in Tilburg. Inhoudelijke bijdragen werden geleverd door de regionale programmamanager arbeidsmarkt, Peter van Ierland, drie ter zak kundige portefeuillehouders en de coördinator Vitaal Leisure Landschap, Jan Schellekens.

Op zaterdag 20 juni vond een tweede thema-sessie plaats over de strategische meerjarenagenda. Dit maal stonden economie en arbeidsmarkt in de belangstelling. De bijeenkomst vond plaats in Oisterwijk, in het Midpoint House of Leisure. Onder meer de voorzitter van de BZW Midden-Brabant verzorgde een inleiding op de discussie.

Woensdag 1 juli vond de derde en laatste thema-sessie plaats, bij Kompaan en de Bocht in Goirle. Onderwerp van gesprek waren de onderwerpen zorg en veiligheid. De directrice van Kompaan en De Bocht, een tweetal wethouders en een van de burgemeesters verzorgden een inleiding.

Op woensdagavond 8 juli werd een informatiebijeenkomst voor raadsleden georganiseerd over arbeidsparticipatie. Hoogleraar Ton Wilthagen lichtte het project Jeugdwerkloosheidsvrije zone toe. Externe projectleider Harry Somers verzorgde een toelichting op het regionaal werkbedrijf.
De bijeenkomst vond plaats in het Corpac Huis in Tilburg.
Zaterdag 17 oktober vond de tweede reguliere Radendag van 2015 plaats in het Eventcenter van de Beekse Bergen in Hilvarenbeek. Ook deze tweede reguliere Radendag was, net als die in april van het jaar, erg goed bezocht. Voorzitter Peter Noordanus verzorgde een terugblik op de afgelopen programmaperiode en presenteerde een fotoboek met de samenwerkingsresultaten van de afgelopen programmaperiode. Het eerste exemplaar werd overhandigd aan regiogedeputeerde Anne-Marie Spierings van de provincie Noord-Brabant. In een drietal workshops (Mens & Samenleving, Leefomgeving & Milieu, Economie) werd onder leiding van diverse wethouders, geflankeerd door griffiers, gepoogd de balans op te maken over de afgelopen periode samen werken aan de tot stand koming van de strategische agenda. Er werd een voorzichtige vertaalslag gemaakt van programma en strategie naar denkrichtingen voor activiteiten en projecten.

Na deze laatste Radendag bleek er veel behoefte te bestaan bij raadsleden aan meer interactie met elkaar over de SMA. Dit kreeg concreet vorm in het besluit om de eerste Verenigde Vergadering van Regio Hart van Brabant te organiseren, begin 2016. Deze zou met 130 aanwezige raadsleden en tientallen wethouders en burgemeesters een grote opkomst kennen. Er werden 27 moties ingediend, waarvan ongeveer 2/3 werd aanvaard.

COLLEGETOUR/ SI TOUR

Op 19 mei 2015 werd een eerste Social Innovation College georganiseerd, op de campus van de Universiteit van Tilburg. Het college was speciaal bedoeld voor raadsleden. Twee onderwerpen stonden centraal. Ten eerste de proeftuin dementie. Dr. Lena van Gastel, programmamanager Proeftuin Dementie en gepromoveerd bij Tranzo gaf een lezing over dit onderwerp. Daarna stond de vraag centraal hoe je veranderingen kunt doorvoeren en kunt innoveren met behulp van data analyses (Data Science for the Social Good). De bijdrage werd verzorgd door prof. dr. Arjan van den Born, CFA, hoogleraar aan de Tilburg School of Economics and Management.

Op 6 november vond de Social Innovation Tour plaats, georganiseerd door het programmabureau van regio Hart van Brabant in samenwerking met Midpoint Brabant (het regiepunt Social Innovation). Met een touringcar vol raadsleden werden drie locaties aangedaan: De Kennismakerij in de Tilburgse Spoorzone, Tesla Motors en Gate2 in Gilze en Rijen. Op de drie locaties werd door een keur aan sprekers uit het bedrijfsleven en onderwijs een toelichting verzorgd.

Aan het einde van het jaar, op 8 december, werd een tweede Social Innovation College verzorgd. De toekomst van de arbeidsmarkt onder invloed van robotisering werd toegelicht door prof. dr. Ton Wilthagen. Slimme samenwerking bij de aanpak van ondermijnende criminaliteit was het onderwerp van de lezing die werd verzorgd door prof. dr. Martijn Groenleer, hoogleraar en directeur van TIREG.

COMMUNICATIE

Afgezien van alle bijeenkomsten, overleggen, colleges en werkbezoeken die plaatsvonden in 2015 en die gezien kunnen worden als vormen van communicatie, werd in 2015 een fotoboek opgeleverd met daarin de resultaten van vier jaar samenwerken. Het fotoboek werd breed verspreid, onder meer onder raadsleden en provinciebestuurders. Daarnaast werd het aan partners in Midpoint Brabant aangereikt.
Het digitale platform www.regio-hartvanbrabant.nl werd actueel gehouden door het programmabureau. En de voorbereidingen zijn getroffen voor een digitale nieuwsbrief die vanaf 2016 zou gaan verschijnen.

Het programmabureau verzorgde verder de ontvangst van diverse (bestuurlijke) delegaties. Ook verzorgde het bureau enkele lezingen over de bestuurlijke samenwerking in Regio Hart van Brabant buiten de eigen regio.

Na eerdere uitreiking aan het Euregio Jeugdorkest en Bart de Boer in 2013, Koninklijke Sofia's Vereeniging in 2014, werd in 2015 een bedrijf onderscheiden met de Hart van Brabant Award. Dit maal viel de eer ten deel aan Logistic Force. Het programmabureau van Regio Hart van Brabant coördineerde de uitreiking van de prijs.

SERVICEPUNT EXTERNE FINANCIERING

In 2015 heeft het Servicepunt externe Financiering haar bijdrage geleverd aan het adviseren over projecten en externe financiering. Externe financiering vanuit Europese, rijks- en provinciale subsidieprogramma's (denk ook aan REAP), maar ook financiering vanuit andere externe financiers, zoals Crowdfunding, Kredietunie Tilburg, Informal Investors, BOM, Starterslift en de banken. Met Midpoint Huis van de Financiering is het netwerk van financierende partijen verbonden, met als missie het MKB bedrijfsleven in onze regio de weg te wijzen richting de meest passende financieringsvorm voor zijn financieringsvraag. De onafhankelijke verbindingsfunctie van het Huis van de Financiering staat hierbij voorop.

De ervaring leert dat de Europese fondsen in deze periode van 2014-2020 fors zwaarder beconcurreerd worden dan in de periode 2007-2013. Programma's als het OPZuid en Interreg worden fors overtekend, vaak wordt wel 5x het beschikbare budget aangevraagd. Dit betekent dat enkel excellente projecten, qua innovatiepotentieel, consortium en governance de eindstreep halen. Toch heeft 2015 geresulteerd in een toekenning van ruim € 40 miljoen subsidie aan partijen in onze regio (voetnoot: niet uitputtend). Overheden, kennisinstellingen en het bedrijfsleven trekken samen op, waardoor de basis voor een innovatief ecosysteem kan worden gelegd. Het Fieldlab Campione is hier een mooi voorbeeld van. De doelstelling van dit Smart Industries project is het onderhoud binnen de procesindustrie 100% voorspelbaar te maken. Een centraal fieldlab wordt gerealiseerd op Gate2, Rijen. Daarbij is Condition Based Maintenance een hoofdthema, maar wordt via betrokken onderwijsinstellingen en het Human Factor DAFlab van Tilburg University (virtual reality) direct aandacht geschonken aan de menselijke aspecten. Voor dit project is een subsidiebeschikking van bijna € 6 miljoen verworven, waarvan een fors deel in onze regio neer zal slaan (OPZuid en provincie NB). Voor het realiseren van de snelfietsverbinding tussen Waalwijk en Tilburg is subsidie verworven uit het Interreg VB Noordwest-Europa programma, door deel te nemen aan het CHIPS project met vooraanstaande kennispartners op dit gebied. Het Sectorplan voor de arbeidsmarktregio Midden Brabant is goedgekeurd, wat gaat leiden tot een subsidie van bijna € 1,4 miljoen. Ook op thema's als logistiek, leisure, zorg, verduurzaming en veiligheid zijn successen geboekt. Bovendien is een aantal projecten verder in de stijgers gezet, zodat verzilvering van subsidiekansen in 2016 plaats kan vinden.

PERSONEEL

Het programmabureau van Regio Hart van Brabant is gedurende 2015 aangevuld met een programma coördinator (1 fte). Deze coördinator versterkte het team dat tot dan toe bestond uit een management assistente (0,8 fte) en een programmadirecteur (0,5 fte).

SECRETARIAAT	Door afwezigheid vanwege ziekte moest de management assistente enige tijd worden vervangen door een extern ingehuurde managementassistente. Daardoor zijn enige meerkosten ontstaan (bij het onderdeel personeelskosten). Overige kosten bij secretariaat behelzen kleinere zaken, zoals bankkosten.
SPECIALISTISCHE DIENSTVERLENING	Het programmabureau van Regio Hart van Brabant heeft in 2015 de totstandkoming van diverse noodzakelijke beleidsdocumenten gecoördineerd. Daarbij moest het nodige aan extern juridisch advies worden ingeroepen. Dit leverde een behoorlijke overschrijding op, op de post specialistische dienstverlening. Door onderbesteding op andere budgetten konden de totale bestedingen binnen begroting blijven. Opgeleverd werden de volgende algemeen noodzakelijke, maar onder invloed van toevoeging van de jeugdhulptaken extra urgente documenten: • financiële verordening, inclusief afschrijvingsbeleid; • protocol verwerking persoonsgegevens; Voorbereidingen werden getroffen voor: • controleprotocol; • normenkader • toekomstige aanpassing gemeenschappelijke regeling.
OVERIG APPARAAT	Hieronder vielen in 2015 met name kosten voor huisvesting en werkplekken. De werkplekken werden (om maximale samenhang tussen beide organisaties te organiseren) ook in 2015 gehuurd bij Midpoint Brabant, in het Corpac Huis in Tilburg.

8. Financiële rapportage

BALANS PER 31 DECEMBER

	2015	2014
ACTIVA	€	€
VLOTTENDE ACTIVA		
Overige vorderingen en overlopende activa Regio Hart van Brabant	631.016	275.657
UITZETTINGEN MET EEN RENTETYPISCHE LOOPTIJD KORTER DAN 1 JAAR		
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	208.482	525.498
LIQUIDE MIDDELEN		
Rekeningen-courant gemeente	193.520	62.804
Rekeningen-courant bank	117.526	13.636
TOTAAL	**1.150.544**	**877.595**

(voor bestemming resultaat)

	2015	2014
PASSIVA	€	€
EIGEN VERMOGEN		
Algemene reserve	258.726	18.043
Bestemmingsreserve Werkagenda	21.615	21.615
Reserve BWS	62.476	53.950
Reserve overheveling	-	40.805
Nog te bestemmen resultaat boekjaar	350.667	466.706
LANGLOPENDE SCHULDEN		
Verplichtingen BWS	-	9.312
VLOTTENDE PASSIVA		
Crediteuren	136.570	265.003
Schulden en overlopende passiva	320.490	2.161
TOTAAL	**1.150.544**	**877.595**

Overzicht van baten en lasten in euro's

OMSCHRIJVING PROGRAMMA	Raming begrotingsjaar vóór wijziging			Raming begrotingsjaar ná wijziging			Realisatie begrotingsjaar		
	Baten	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
	€	€	€	€	€	€	€	€	€
1. Bestuur en algemeen management	2.500	424.500	- 422.000	2.500	465.305	- 462.805	194.801	647.218	- 452.417
2. Bedrijvigheid	-	220.000	- 220.000	-	50.988	- 50.988	-	183.598	-183.598
3. Arbeidsmarkt	-	175.000	- 175.000	-	227.410	- 227.410	-	172.598	- 172.598
4. Leefbaarheid, veiligheid en zorg	-	135.000	- 135.000	-	135.000	- 135.000	-	41.729	- 41.729
5. Duurzaamheid	-	60.000	- 60.000	-	60.000	- 60.000	-	19.223	- 19.223
6. Ruimte en bereikbaarheid	120.000	370.000	- 250.000	120.000	553.444	- 433.444	126.632	267.521	- 140.889
Subtotaal programma's	122.500	1.384.500	- 1.262.000	122.500	1.492.147	- 1.369.647	321.433	1.331.887	- 1.010.454
Algemene dekkingsmiddelen	1.260.726	-	1.260.726	1.260.726	-	1.260.726	1.260.726	-	1.260.726
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	1.383.226	1.384.500	- 1.274	1.383.226	1.492.147	- 108.921	1.582.159	1.331.887	250.272

Vervolg van deze tabel op de volgende pagina

TOEVOEGING/ONTTREKKING AAN RESERVES:									
1. Bestuur en algemeen management	30.000	28.726	1.274	70.805	28.726	42.079	71.590	38.037	33.553
2. Bedrijvigheid	-	-	-	30.988	200.000	-169.012	30.988	200.000	- 169.012
3. Arbeidsmarkt	-	-	-	52.410	-	52.410	52.410	-	52.410
4. Leefbaarheid, veiligheid en zorg	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. Duurzaamheid	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. Ruimte en bereikbaarheid	-	-	-	183.444	-	183.444	183.444	-	183.444
Subtotaal mutaties reserves	30.000	28.726	1.274	337.647	228.726	108.921	338.432	238.037	100.395
Gerealiseerd resultaat	**1.413.226**	**1.413.226**	**-**	**1.720.873**	**1.720.873**	**-**	**1.920.591**	**1.569.924**	**350.667**

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 2015

Algemeen
Regio Hart van Brabant is een overlegplatform waarbinnen de deelnemende gemeenten de regionale samenwerkingsmogelijkheden op velerlei gebied onderling bespreken en daaraan vormgeven, omdat de samenhang van een aantal strategische en ordenende taken daarom vraagt.

Voor verdere toelichting wordt verwezen naar het jaarverslag.

Wettelijke voorschriften
Regio Hart van Brabant is een openbaar lichaam op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) waarin acht gemeenten op vrijwillige basis samenwerken.

Voor de verslaggeving van gemeenschappelijke regelingen is vanaf 2004 het Besluit begroting en verantwoording (BBV) provincies en gemeenten van kracht. De jaarrekening is conform deze voorschriften samengesteld.

Als gevolg van de voorgenomen opheffing van het Samenwerkingsverband Midden-Brabant heeft de gemeente Loon op Zand met ingang van 1 januari 1999 het budgetbeheer Besluit woninggebonden subsidies (BWS) overgenomen, uitgezonderd de gemeente Tilburg die zelfstandig budgetbeheerder is. De financiële mutaties als gevolg van de uitvoering van deze wettelijke taak en de verslaggeving daarover in de jaarrekening van Regio Hart van Brabant worden aangeleverd door de gemeente Loon op Zand die namens Regio Hart van Brabant als budgetbeheerder BWS optreedt.

Waarderingsgrondslagen
De jaarrekening wordt opgemaakt met inachtneming van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten. De activa en passiva, inclusief de posten die betrekking hebben op het Besluit woninggebonden subsidies (BWS), zijn gewaardeerd tegen nominale waarden.

Grondslagen voor resultaatbepalingen
In de exploitatierekening worden de lasten en baten verantwoord die voortvloeien uit de activiteiten van Regio Hart van Brabant en van de uitvoering van het BWS.

De lasten en baten worden zoveel mogelijk toegerekend naar het boekjaar waarop ze betrekking hebben en waarin de prestaties zijn geleverd.

BTW
De betaalde btw in het boekjaar wordt na afloop van het boekjaar door de deelnemende gemeente via de doorschuifregeling gecompenseerd.

Resultaat 2015 Overige activiteiten
De jaarrekening 2015 van Regio Hart van Brabant voor de overige activiteiten sluit met een voordelig resultaat voor bestemming van € 433.528 op reserves is reeds een bedrag van € 270.395 gemuteerd (onttrokken aan reserves) waardoor een nog te bestemmen resultaat van € 703.923 voordelig resteert. Dit is als nog te bestemmen op de balans gepresenteerd. Een voorstel tot bestemming is in de jaarrekening opgenomen.

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER

ACTIVA	**2015**	**2014**
	€	€
VLOTTENDE ACTIVA		
Gemeenten inzake doorschuif BTW	536.016	252.380
Gemeente Heusden	75.000	-
Waterschappen Subsidie Vitaal Leisure Landschap	20.000	23.277
Totaal einde boekjaar	631.016	275.657
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rente-typische looptijd korter dan 1 jaar		
Nederlandse Staat schatkistbankieren	208.482	525.498
Totaal einde boekjaar	208.482	525.498
LIQUIDE MIDDELEN		
Rabobank t.b.v. Regio Hart van Brabant (rekening courant en spaarrekening)	117.526	13.636
Rekening-courant gemeente Tilburg inzake uitvoering taken	131.044	-
Rekening-courant gemeente Loon op Zand inzake BWS	62.476	62.804
Totaal einde boekjaar	311.046	76.440

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER

PASSIVA	2015	2014
	€	€
Algemene reserve		
Saldo begin boekjaar	18.043	18.043
Toevoegingen in het boekjaar:		
- Bestemming resultaat 2014	41.957	-
- Bijdrage Leisure ontwikkelfonds	100.000	-
- Uitbreiding Logistiek loopvermogen	100.000	-
- Dotatie 2015	28.726	-
	288.726	18.043
Onttrekkingen in het boekjaar i.v.m. bereiken maximale omvang algemene reserve:		
Toevoeging aan bestemmingsreserve Werkagenda	30.000	-
Saldo einde boekjaar	258.726	18.043

Bestemmingsreserve Werkagenda	2015	2014
Saldo begin boekjaar	21.615	72.677
Toevoegingen in het boekjaar:		
- toevoeging resultaat 2014	-	-
- Overboeking van Algemene reserve	30.000	-
- Overboeking van reserve Sociale Innovatie	-	-
- Overboeking van reserve BWS	-	-
- Onttrekkingen	30.000	51.062
Saldo einde boekjaar	21.615	21.615

Vervolg van deze tabel op de volgende pagina

Reserves BWS	2015	2014
Risicoreserve begin boekjaar	53.950	54.052
Onttrekking reserve	786	102
Vrijval verplichting BWS	9.312	-
Risicoreserve einde boekjaar	62.476	53.950

Reserve Overheveling	2015	2014
Reserve overheveling	40.805	422.300
Onttrekking	40.805	422.300
Toevoeging	-	40.805
Reserve overheveling	-	40.805

Nog te bestemmen resultaat boekjaar	350.667	466.706

Het resultaat 2015 overige activiteiten ad € 350.667 is ter nadere besluitvorming over de bestemming afzonderlijk op de balans gepresenteerd.

	2015	2014
	€	€
Verplichtingen BWS		
Saldo begin boekjaar	9.312	12.142
Mutaties in het boekjaar	9.312	2.830
Saldo einde boekjaar	-	9.312
Nog te betalen bedragen		
Crediteuren	136.570	265.003
Nog te betalen bedragen	320.490	2.161
Totaal einde boekjaar	457.060	267.164

TOELICHTING OP HET OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 2015

REGIO HART VAN BRABANT

BATEN	**Begroting na wijziging**	**Werkelijk**	**Werkelijk**
	2015	**2015**	**2014**
	€	€	€
1. Programma Bestuur en algemeen management			
Bijdrage deelnemende gemeenten	1.260.726	1.260.726	1.006.831
Ondersteuning Nationaal Park De Loonse en Drunense Duinen	-	9.023	-
REAP	-	176.466	248.121
Renteopbrengsten bank	-	-	498
Bijdragen aan gemeente Loon op Zand uitvoering BWS	2.500	-	-
Rente rekening-courant			
Vrijval verplichtingen BWS	-	9.312	-
6. Programma Ruimte en bereikbaarheid			
Cofinanciering provincie en waterschappen	120.000	120.000	120.000
Project Tatra	-	6.632	17.738
Totaal	**1.383.226**	**1.582.159**	**1.393.188**

LASTEN	Begroting na wijziging	Werkelijk	Werkelijk
	2015	2015	2014
	€	€	€
1. PROGRAMMA BESTUUR EN ALGEMEEN MANAGEMENT			
Personeelskosten	230.000	204.843	188.555
Apparaatskosten	50.000	14.952	11.484
Secretariaatskosten	11.500	5.448	12.116
Specialistische dienstverlening	15.000	126.729	28.110
Doorschuif BTW Compensatiefonds	-	-	532
Reguliere uitgaven HvB	-	-	106.424
REAP	-	176.466	248.121
Uitvoering BWS via gemeente Loon op Zand	3.000	328	-
Radendagen	20.000	24.185	-
Communicatie	20.000	29.282	-
Servicepunt externe financiering	70.805	35.141	-
Social Innovation tour	5.000	4.495	-
Hart van Brabantdagen	20.000	20.619	-
Hart van Brabant thema-avonden	15.000	4.730	-
Hart van Brabant award	5.000	-	-
Rente vrijval en rente betalingen	-	-	101
Totaal programma Bestuur en algemeen management	**465.305**	**647.218**	**595.443**
2. PROGRAMMA BEDRIJVIGHEID			
Regiomarketing en acquisitie	-	-	61.934
Faciliteren Leisure Boulevard	140.988	82.915	116.198
Faciliteren Aerospace & Maintenance Cluster	30.000	30.000	5.883
Leisure loket	-	6.301	15.179
Logistics Cities	30.000	35.000	10.000
Faciliteren Care Avenue	50.000	29.382	-
Afromen budget	- 200.000	-	-
Totaal programma Bedrijvigheid	**50.988**	**183.598**	**209.194**

3. PROGRAMMA ARBEIDSMARKT			
Sectorplannen	-	-	46.492
Participatiewet	-	-	25.416
Aanpak Jeugdwerkloosheid	50.000	47.875	-
Arbeidsprogramma	52.410	2.000	-
Werkbedrijf/ baanafspraken	50.000	69.648	-
Techniek-pact	-	-	24.900
Internationalisering - Expat Center South	50.000	45.600	45.962
Doorontwikkeling Reshoring	25.000	7.475	48.859
Actielijnen innovatie	-	-	28.660
Totaal programma arbeidsmarkt	**227.410**	**172.598**	**220.289**
4. PROGRAMMA LEEFBAARHEID, VEILIGHEID EN ZORG			
Decentralisatie Jeugdzorg	-	-	55.848
Transitie AWBZ naar WMO	-	79	10.276
Districtelijke Driehoek	10.000	-9.742	10.000
AWBZ - ondersteuning en deskundigheid	50.000	51.392	-
AWBZ - kwaliteit	25.000	-	-
AWBZ - Extramuralisering en wo	25.000	-	-
AWBZ - Doelgroepenvervoer	25.000	-	-
Totaal programma Leefbaarheid, veiligheid en zorg	**135.000**	**41.729**	**76.124**
5. PROGRAMMA DUURZAAMHEID			
Milieu en Afval MOED	-	-	110.342
Werkbudget regionale duurzaamheid	25.000	14.223	-
Stimuleren Energiecoöperaties	35.000	5.000	50.000
Totaal programma Duurzaamheid	**60.000**	**19.223**	**160.342**
6. PROGRAMMA RUIMTE EN BEREIKBAARHEID			
Regionale ruimtelijke visie 2030	-	-	13.175
Vitaal leisure landschap	368.444	168.291	161.255
Wonen	50.000	26.692	20.000
Project TATRA (CIP-project)	-	29.876	32.339
Verordening Ruimte en Duurzame	50.000	11.350	-
Ondersteuning Nationaal Park De Loonse en Drunense Duinen	50.000	28.337	-
Uitvoering regionale ruimtelijk	35.000	2.975	-
Totaal programma Ruimte en bereikbaarheid	**553.444**	**267.521**	**226.769**
Totaal	**1.492.147**	**1.331.887**	**1.488.161**

Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	**- 108.921**	**250.272**	**-94.973**

Mutaties in reserves	**Begroting na wijziging**	**Werkelijk**	**Werkelijk**
	2015	**2015**	**2014**
	€	€	€
1. PROGRAMMA BESTUUR EN ALGEMEEN MANAGEMENT			
Toevoeging reserve Werkagenda	- 28.726	- 28.726	-
Onttrekking reserve Werkagenda	30.000	30.000	-
Toevoeging reserve overheveling	-	-	- 40.805
Onttrekking reserve overheveling	40.805	40.805	602.383
Toevoeging aan de risicoreserve BWS	-	-9.311	-
Onttrekking aan de risicoreserve BWS	-	785	101
2. PROGRAMMA ARBEIDSMARKT			
Toevoeging Algemene Reserve	- 200.000	- 200.000	-
Onttrekking reserve Werkagenda	30.988	30.988	-
3. PROGRAMMA ARBEIDSMARKT			
Onttrekking reserve Werkagenda	52.410	52.410	-
6. PROGRAMMA RUIMTE EN BEREIKBAARHEID			
Onttrekking reserve Werkagenda	183.444	183.444	-
Totaal resultaatbestemmingen	***108.921***	**100.395**	**561.679**
NOG TE BESTEMMEN	**0**	**350.667**	**466.706**

Toelichting op de baten

Ontvangen bijdragen 2015		**2015**	**2014**
		€	€
	Inwoners	Bijdrage	Bijdrage
Dongen	25.359	76.077	62.186
Gilze en Rijen	26.053	78.159	63.352
Goirle	23.111	69.333	56.186
Hilvarenbeek	15.086	45.276	36.961
Loon op Zand	23.082	69.246	56.553
Oisterwijk	25.796	77.388	63.137
Tilburg	210.252	630.756	510.891
Waalwijk	46.497	139.491	113.773
Subtotaal	**438.397**	**1.185.726**	**963.039**
Heusden		75.000	41.292
Baarle Nassau		-	2.500
Totaal		**1.260.726**	**1.006.831**

Resultaat bestemming

Totaal resultaat vóór bestemming	V 250.272	N 94.973
Mutaties in de reserve		
- Mutatie reserve BWS	8.526	101
- Mutatie reserve Werkagenda	268.116	180.083
- Mutatie reserve Algemene reserve	200.000	-
- Mutatie reserve overheveling (*)	40.805	381.496
Nog te bestemmen	**V 350.667**	**V 466.707**

Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen

Met ingang van 2013 is de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) van kracht. Hieruit volgt de verplichting om in de jaarrekening 2015 melding te maken van:

1. alle (gewezen) topfunctionarissen en hun bezoldiging
2. overige medewerkers in dienst van de gemeente welke de norm overschrijden
3. uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband van alle topfunctionarissen en van alle andere medewerkers indien deze uitkering de norm overschrijdt.

De maximale bezoldiging voor 2015 volgens de WNT bedraagt € 230.474. In dit bedrag is inbegrepen de beloning, belastbare kostenvergoedingen, voorzieningen voor beloning op termijn (m.n. pensioenpremie). Toetsing aan de norm vindt plaats naar rato van omvang fte en duur dienstverband in het jaar.

Voor de gemeenschappelijke regeling Regio Hart van Brabant is de functie lid van het algemeen bestuur als topfunctionaris aangemerkt binnen de WNT. De leden van het algemeen bestuur zijn genoemd in onderstaande tabel. De functie is onbezoldigd. Ook waren er geen uitkeringen wegens einde dienstverband.

GEMEENTE DONGEN	*Wnd. Burgemeester René van Diessen* *Burgemeester Marina Starmans-Gelijns*
GEMEENTE GILZE EN RIJEN	*Burgemeester Jan Boelhouwer*
GEMEENTE GOIRLE	*Burgemeester Machteld Rijsdorop*
GEMEENTE HEUSDEN	*Burgemeester Jan Hamming*
GEMEENTE HILVARENBEEK	*Burgemeester Ryan Palmen*
GEMEENTE LOON OP ZAND	*Burgemeester Wim Luijendijk*
GEMEENTE OISTERWIJK	*Burgemeester Hans Janssen*
GEMEENTE TILBURG	*Burgemeester Peter Noordanus*
GEMEENTE WAALWIJK	*Burgemeester Nol Kleijngeld*

9. Overige gegevens

9.1 Algemene reserve

In artikel 29, lid 7, van de gemeenschappelijke regeling is bepaald dat de omvang van de algemene reserve ten hoogste 10% mag omvatten van de begroting van het jaar, volgend op het jaar waarop de rekening betrekking heeft.

De omvang van de algemene reserve per 31 december 2015 is niet hoger dan de vastgestelde maximale omvang. De becijfering daarvan is als volgt:

	2015	2014
	€	€
Saldo algemene reserve bij afsluiting van het voorgaande boekjaar	60.000	18.043
Reeds in 2015 door AB besloten dotatie aan algemene reserve	228.726	-
Bij: nog te bestemmen resultaat	350.667	466.707
Omvang algemene reserve na toevoeging te bestemmen resultaat	639.393	484.750
Voorstel storting in reserve werkagenda	349.353 -/-	266.842 -/-
Voorstel terug storting deelnemende gemeenten	-	157.908 -/-
Reeds in 2015 besloten overheveling van budget	200.000 -/-	
Omvang algemene reserve na voorstel	90.040	60.000
Maximale omvang van algemene reserve mag 10% zijn van de begroting van volgend jaar (exclusief lasten jeugdhulp)	138.450	7.052.477
Overschrijding van de maximale omvang	nvt	nvt

9.2 Voorstel resultaatbestemming

Aan het algemeen bestuur zal worden voorgesteld van het te bestemmen resultaat € 349.353,- toe te voegen aan de reserve werkagenda ten behoeve van de begroting 2016 en € 1.314,- toe te voegen aan de algemene reserve.

Overhevelingsvoorstel:

Het AB besluit ten behoeve van de dekking van de kosten die ermee gepaard gaan, voor:

1. Vitaal Leisure Landschap, € 210.741,- ;
2. Arbeidsmarktprogramma, € 54.812,- ;
3. Duurzaamheid, € 33.800,- ;
4. Diverse Leisure projecten, € 50.000,- ;

via de reserve werkagenda toe te voegen aan de begroting 2016.

Ad 1) Vitaal Leisure Landschap

De onderbouwing voor de overheveling van het budget in dit project heeft te maken met het feit dat het gaat om een gesubsidieerd meerjarenproject van de Provincie Noord-Brabant. De looptijd betreft 1juli 2012 tot en met 1 juli 2016. De mogelijkheid tot besteding van de middelen is door de provincie onlangs verlengd naar 31 december 2016. Juist omdat er in het subsidieproject geen jaartranches zijn voorzien, is het mogelijk dat een verschil optreedt in het uitgavenpatroon per jaar. De verwachting is dan ook dat dit project haar gehele budget nodig heeft tot en met 31 december 2016.

Ad 2) Arbeidsmarktprogramma

Voorgesteld wordt het overschot van 2015 op het arbeidsmarktprogramma in zijn geheel over te hevelen naar 2016. Het betreft lopende activiteiten in een programma dat in 2016 wordt voortgezet.

Ad 3) Duurzaamheid

Onder aansturing van het portefeuillehoudersoverleg Milieu & Afval loopt het project Nul op de Meter. Hiervoor is in 2015 een kwartiermaker aangesteld. Een deel van de werkzaamheden loopt door in 2016. Daarvoor is een bedrag van € 8.800 nodig. Daarnaast heeft het portefeuillehoudersoverleg besloten te participeren in de ontwikkeling van Windpark De Spinder. Dit project, waarvoor dekking werd voorzien vanuit het werkbudget 'regionale duurzaamheidsambitie' is later gestart dan voorzien, waardoor de kosten (€ 25.000) in 2016 vallen en gedekt zouden moeten worden.

Ad 4) Diverse Leisure projecten

Het portefeuillehoudersoverleg Recreatie & Toerisme heeft besloten om voor een bedrag van € 40.000 de borden van het fietsroutenetwerk Hart van Brabant te vervangen en aan te passen. Voor dit bedrag bood het budget 'Faciliteren Leisure Boulevard' ruimte. Het project komt later tot uitvoering dan voorzien, waardoor overheveling wordt voorgesteld van een bedrag van € 40.000 ter dekking van de kosten. Voor een tweetal kleinere projecten die doorlopen van 2015 in 2016 (de deelname aan het loyaliteitsprogramma van VisitBrabant en Cross Border Leisure Lab) is in 2016 nog € 10.000 dekking nodig.

Toelichting foto's jaarrapport Regio Hart van Brabant 2015

- **Kaft**: de Westloonse Wissel, gerealiseerd als onderdeel van de ombouw N261

- **Hoofdstuk 1:**
  - Themasessies voorbereiding Strategische Meerjarenagenda in het House of Leisure (economie en arbeidsmarkt), het Huis van de Logistiek (ruimte, bereikbaarheid en milieu) en bij Kompaan De Bocht (mens en samenleving)
  - Uitreiking fotoboek "Waar het Hart vol van is" aan gedeputeerde Anne-Marie Spierings (Hart van Brabant Radendag oktober 2015)

- **Hoofdstuk 2:**
  - Barge Terminal Tilburg
  - De Efteling
  - Shoe and Leather Education Museum (SLEM, Waalwijk)
  - House of Leisure (KVL-terrein Oisterwijk)
  - Ondertekening intentie-overeenkomst Leisure Ontwikkel Fonds
  - Opening House of Leisure
  - Team Leisure Loket
  - Zweden: bezoek Europese Leisurebeurs met partners House of Leisure
  - Nieuwbouw bol.com (Waalwijk)
  - De Dag van de Logistiek
  - Aeroparc/Gate2
  - Rotary Wing Training Center (Gate2)
  - Health Suite Labs Zorgnetwerk Midden-Brabant
  - Prototype management app diabetes
  - Workshop Persoonlijk Gezondheids Dossier
  - Pukkemuk (Dongen)

- **Hoofdstuk 3:**
  - Stand Baanbrekers bij De Dag van de Logistiek
  - Ondertekening Zorgakkoord Midden-Brabant
  - Ondernemersakkoord
  - Stand UWV bij De Dag van de Logistiek

- **Hoofdstuk 4:**
  - Bestuurscommissie Jeugd
  - Uitreiking Social Innovation Award 2015 aan Innovatienetwerk Jeugd
  - Willem II passage
  - Werkatelier Veiligheid
  - Fast Lane
  - Trappistenklooster Koningshoeven

- **Hoofdstuk 5:**
  - Ondertekening contract afvalinzameling
  - Bezoek MOED aan Solar Energy Application Centre
  - Ondertekening deal Nul-op-de-Meter
  - Doelmatig waterbeheer (werkzaamheden Hilvarenbeek)

- **Hoofdstuk 6:**
  - Brabantse Natuurpoort De Roovertsche Leij
  - Gidsen NP Loonse en Drunense Duinen in opleiding
  - Presentatie fotoboek GGA Verkeer en Vervoer
  - Winnaars prijsvraag Vitaal Leisure Landschap 2015
  - Rondje De Walhoeve (Vitaal Leisure Landschap)
  - Ombouw A59, viaduct bij afslag Waalwijk Oost

- **Hoofdstuk 7:**
  - Hart van Brabant Award 2015 Logistic Force
  - European Social Innovation Week
  - Bezoek gedeputeerde Christophe van der Maat Hart van Brabantdag (december 2015)
  - Social Innovation Tour (De Kennismakerij, november 2015)
  - Bezoek commissaris van de Koning Hart van Brabant Radendag (april 2015)

- **Hoofdstuk 9:**
  Overhandiging chocoladen RegioHart door voorzitter Peter Noordanus aan commissaris van de Koning Wim van de Donk (Hart van Brabant Radendag april2015)

REGIO HART VAN BRABANT

MIDPOINT Brabant

Samen op de goede weg